

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 13

SAYI : 151

TEMMUZ 1974

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
«Ne Mutlu Türküm Diyene»	3
TSE'den Haberler	5-11
Plâstik Tekniğinde Yeni Buluşlar : Plâstik İzolâtörler	13
Kerestenin Doğal Kurutulması Kuralları Standardı	15
Domates Salçası Standardı	17
Standard Söyleşileri ...	19
Karşılaştırmalı Deneylerin Temel İlkeleri ...	21
Standard Dünyasından Haberler	23
Summary Of Contents	27-31

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Temmuz 1974 tarihinde basılmıştır.

BU SAYIMIZ

Bu sayımızın başyazısı Ordumuzun Kıbrıs'daki başarılı barış harekâtına ayrılmıştır. Şanlı Ordumuza şükranlarımızı sunar, başarılarının devamlı olacağı yolundaki inancımızı bir kez daha belirtmek isteriz.

Bu sayımızda izolâtörler tekniğindeki yeni buluşlara değinen bir yazı okuyacaksınız. Kemal Tan, plâstiklerin izolâtörlerde uygulanışına değinmektedir.

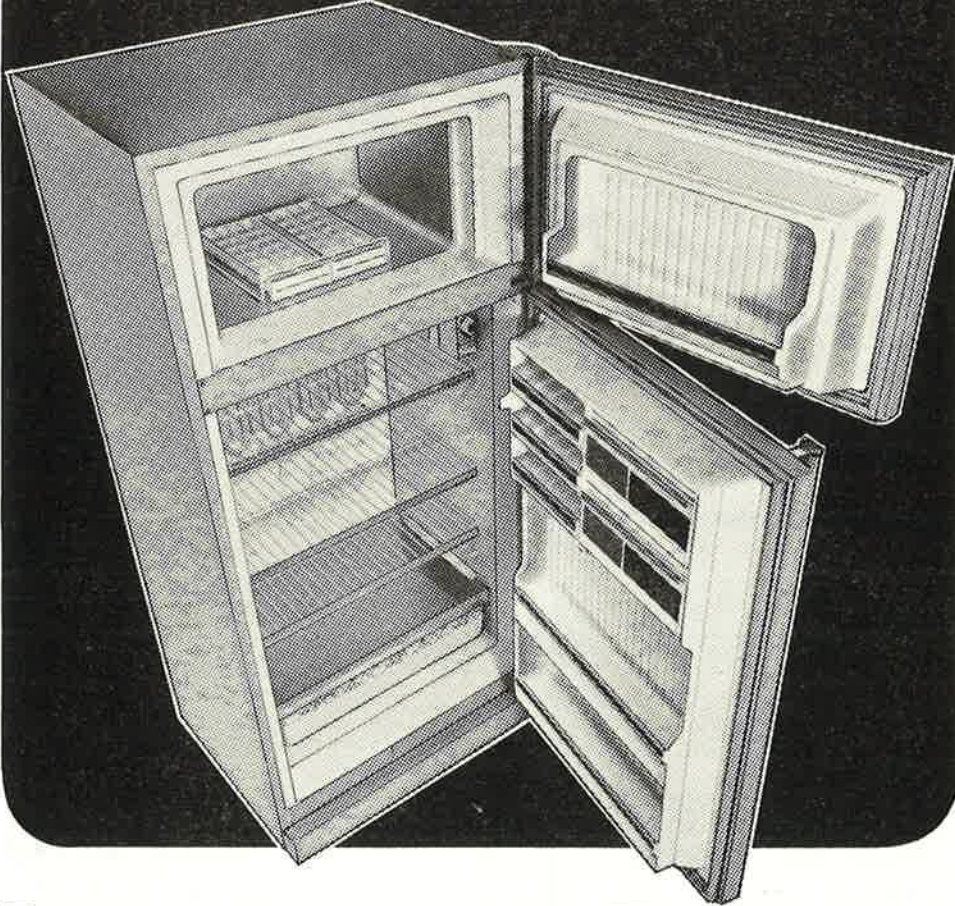

Her sayımızda olduğu gibi, bu kez de iki yeni standardı tanıtıyoruz.

Standard söyleşilerini bu sayımızda da sürdürüyoruz. Oktay Dizdaroğlu, ikinci söyleşisini «Usul» üzerine yazmıştır.

STANDARD

ARÇELİK dupleks

İKİ AYRI SOĞUTMA TEK MOTORLA

Arçelik Dupleks'te, normal bir buzdolabı olan alt bölme için gerekli soğutmayı da, üstteki "derin dondurucu" bölme için gerekli o müthiş soğutmayı da tek motor sağlar. Böylece, daha az elektrik sarfiyatı ve daha az arızalanma ihtimaliyle daha masrafsızdır Arçelik Dupleks. Daha sessizdir.

Tek motorlu Arçelik Dupleks'te yiyeceklere içeceklere ayrılan yer daha büyüktür. İki ayrı soğutma tek motorla! İki kapılı buzdolabı yapımında bütün dünyada uygulanan sistem budur. Yurdumuzda yalnız Arçelik, Dupleks'te bu sistemle başlamış, bu sistemle devam etmektedir!

Genel Satıcıları:
BEKO TİCARET A.Ş.
Tel.: 49 00 39
BURLA BİRADERLER ve Şat.
Tel.: 45 52 00

kalitede öncü... fiyatta ölçü

Yeni Ajans — 1161 (90)

«Ne Mutlu Türküm Diyene!»

Faruk A. SÜNTER

Temmuz ayı, Türk Standardları Enstitüsü bakımından önemli çalışmalara sahne olmuştur. Birleşmiş Milletlerden, ambalaj laboratuvarı için bir heyet gelmiş, Milletlerarası Ticaret Odası Genel Sekreteri Enstitümüzü ziyaret etmiş, Genelkurmay ARGE Başkanının ziyareti, Genelkurmay'da NATO Standartdizasyon Komitesi çalışmaları gibi çok önemli temas ve ilişkiler yer almıştır.

Bu olaylardan herbiri, ayrı ayrı bu ayın başyazısına konu olacak önemde idiler. Fakat, ayın sonlarında, Kıbrıs'a yapmış olduğumuz barış çıkartması karşısında, teknik bir dergi olmamıza rağmen, başyazımızın Türk'ün şanlı tarihine yepyeni bir altın sayfa ekleyen bu konuya ayrılmasını doğal bulmaktayız.

Bu satırları kaleme aldığımız sırada, şanlı ordumuz Kıbrıs'ta, kendisine gösterilen hedeflere fazlasıyla ulaşmış ve Dışişleri Bakanımızın başkanlığındaki heyetimiz, Cenevre'de görüşmelere başlamış bulunmaktadır.

Bütün dünya, Türk'ün bu barış için yaptığı savaşını desteklemekte; başta Sayın Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımız olmak üzere, Parlamentomuzu ve Hükümetimizi takdirle anmakta; Genelkurmay Başkanımız Sayın Semih Sancar'ın şahsında kahraman Türk Silâhlı Kuvvetlerinin üstün bir standard düzeyde eğitilmiş ve hazırlanmış olduğunu kanıtlayan bu yıldırım harekâtına hayranlığını ifade etmektedir.

Yarım yüzyıl önce, Büyük ATATÜRK'ün önderliğinde, yoktan var olan Türk Ulusunun, demokratik ve özgür bir Devlet olarak dünyaca tanınması, Lozan da yapılan andlaşma ile gerçekleşmişti. O günden buyana Türk Hükümetleri, önceleri Büyük Önderinin yönetiminde «Yurtta Sulh, Cihanda Sulh!» parolasına göre yürümüşler; O'nun ölümünden sonra da iş başına gelen bütün yöneticiler, aynı yolu izlemişlerdir.

Türklerin atasözlerinden birinin, «Barış istiyorsan, savaşa hazır ol» dediği bilinmektedir. Onun için yıllar boyu Türkiye, savaş dışı kalmışsa ve barışı sürdürebilmişse, bunu her zaman hazır bulundurduğu kahraman ordusuna borçludur.

Temmuz ayının son günlerinde bu ordu, Kıbrıs'ta silâhlı bir harekete geçmişse, bunu yine Doğu Akdeniz'de, başkalarının kendi başlarına gerçekleştiremedikleri demokratik bir barışı sağlamak için yapmıştır. Bütün dünya, bu düşüncelerin etkisi altında Türk Ulusunu, Türk Yöneticilerini ve kahraman Türk Ordusunu haklı olarak desteklemekte ve takdir etmektedir.

Yazımızı, Kıbrıs'ta şehit düşen kahramanlarımızın aziz ruhları önünde saygıyla eğilerek ATATÜRK'ün şu sözleriyle bitirelim :

«NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE!»

Uzmanınız diyor ki:

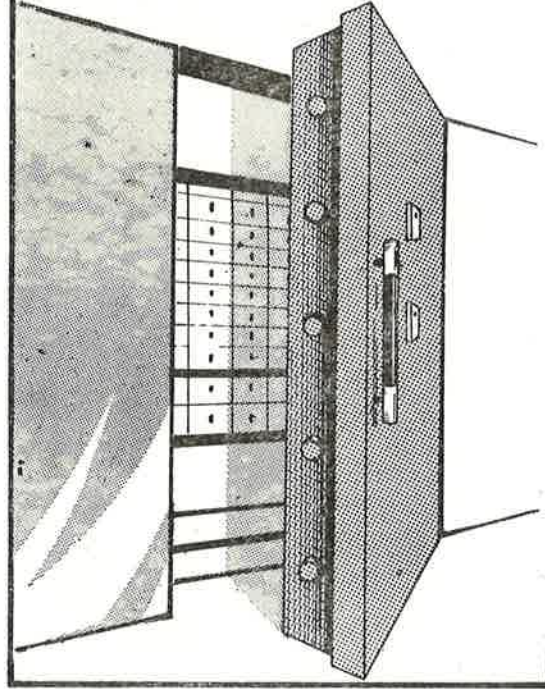
emniyet ön plânda gelir

MASIS BAUER

bankaların kiralık müşteri kasaları
şifreli ve şifresiz zırhlı çelik
ana kasa kapıları
konusunda

MASIS BAUER'e
güveniniz

Dünyada
"HARİKA KİLİT," olarak ün salan
BAUER kasa kilitleri, memleketimizde
BAUER Firmasının lisansı ve teknik
elemanlarının nezareti altında
MASIS BAUER tescilli markası ile
imâl edilmektedir.

MASIS BAUER

- Sisteminde
- Kiralık müşteri kasaları
 - Zırhlı ana kapılar
 - Kurşun geçmez vezneler
 - Müdüriyet kasaları
 - Ticari tip kasalar

MASIS garantisi ile hizmetinizdedir.

MASIS ÇELİK EŞYA SANAYİİ A.Ş

İst. Merkez : Tel. : 45 22 45 Mağaza Tel. : 47 79 44

Ankara Yetkili Bayii : Cevdet Özden Tel. : 12 38 38

Adana Yetkili Bayii : SU - TE Yapı ve Dekorasyon Merkezi Tel. : 15741

Samsun Yetkili Bayii : Akar Kırtasiye Tel. : 2232

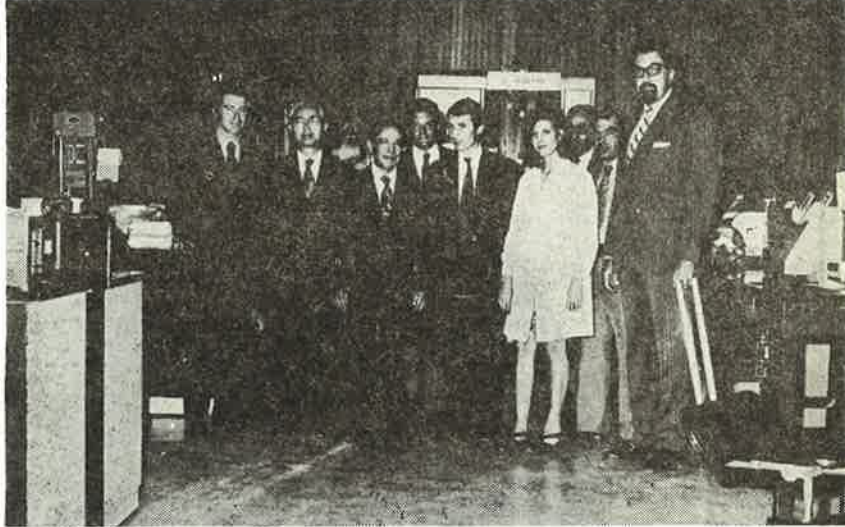
TSE Ambalaj Laboratuvarı Projesinin Gerçekleştirilmesine Çalışılıyor

Türk Standardları Enstitüsü binaları yapılırken, yaş meyve ve sebze ambalajlarından başlayarak, konserve kutuları, plastik şişeler ve kalay tüplerine kadar tüm tahta, plastik, metal ve karton ambalajların standartlarını hazırlama çalışmalarında gerekli araştırmaları yapmak; ihraçları sırasında ve memleket içindeki kullanılmalarına ilişkin deneyleri ve kontrolleri yapmak amacıyla, bir ambalaj laboratuvarı bölümünün de hazırlandığı; ancak, makina ve teçhizat için gerekli finansman sağlanamadığı bilinmektedir.

Okurlarımız, bundan 8 yıl önce, OECD teknik yardımı olarak bir heyetin TSE'ye gelerek uzun çalışmalar sonunda, ambalaj laboratuvarı projelerini hazırladıklarını ve bu projelerin Devlet Planlama Teşkilatı'na da ilk öncelik verilerek onaylandığını; fakat, bütün çabalara rağmen gerekli finansmanın sağlanamaması yüzünden projenin gerçekleştirilemediğini hatırlarlar.

Bu defa, Dışişleri Bakanlığımızca, Devlet Planlama Teşkilatı ile işbirliği halinde, bu konu için bir dış yardım sağlanması ihtimali üzerine çalışmalar başlamış; Ankara'daki Birleşmiş Milletler Temsilciliğinin daveti üzerine Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) Cenevre Ofisinden Said Talaat Harb ve Claude Cellich, UNCTAD'ın Cezayir'deki Proje Müdürlerinden Victor Segesvary, ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) New York Ofisinden Michael Geoghegan'dan kurulu bir heyet, Ankara'dan B. M. Temsilcisi Yardımcısı Hiroshi Hori ve UNDP Ankara Program Müdürü Önder Yücer ile birlikte TSE'yi ziyaret etmişlerdir.

Heyeti, TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter kabul etmiş ve ihtiyaçlar hakkında, Genel Sekreter Velid İsfendiyar ve diğer TSE ilgililerinin hazır bulunduğu toplantıda izahat vermiştir.

Birleşmiş Milletler Hey'eti TSE Laboratuvarlarında

Daha sonra heyete, Enstitü tesisleri ve laboratuvarları gezdirilmiş; bu arada ambalaj laboratuvarı için ayrılan 500 m²'lik binada da yapılacak inceleme ve misafir heyet üyeleri, böyle bir ön görüşle hazırlanmış olan bu yerin, yıllardan beri boş olarak beklemesinden duydukları üzüntüleri belirtmişlerdir.

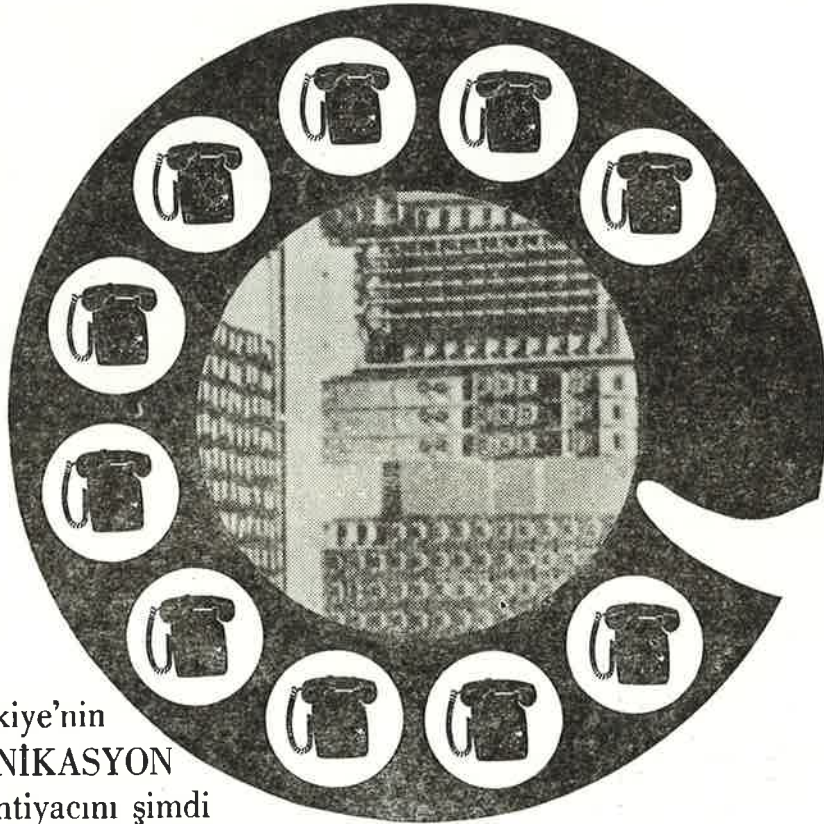
YENİ YAYIMLANAN TÜRK STANDARLARI

No.	Standardın Adı	Fiati (TL.)
TS 54	Sabun	8
TS 141	Kuru Fasulya	3
TS 331	Lateksten Nümuneye Alma	3
TS 332	Latekste Toplam Katı Madde Tâyini	2
TS 333	Latekste Alkalilik Tâyini	2
TS 334	Doğal Kauçuk Lateksinde Kuru Kauçuk Miktarı Tâyini	3
TS 335	Doğal Kauçuk Lateksinde KOH Sayısı Tâyini	3
TS 360	Ham Doğal Kauçukta Yabancı Madde Tâyini	4
TS 429	Makinalarda Kullanılan Silindirik Dişlerin Modül ve Adımları	2
TS 550	Çelik İçin Genel Teknik Teslim Koşulları	5
TS 591	Beyaz Peynir	4
TS 756	Sanayide Kullanılan Sodyum Karbonat, Merkürimetrik Metod ile Klorür Miktarı Tâyini	3
TS 1249	Karakavak Kerestesi	6
TS 1287	Alüminyum Elde Edilmesinde Kullanılan Alüminyum Oksit Alev Emisyonu Spektrofotometresi İle Sodyum Miktarı Tâyin	4

(Devamı 25. sayfada)

TÜRKİYE'nin İHTİYACINI KARŞILAMAK ÜZERE KURULMUŞ
ORTAŞARKIN EN BÜYÜK TELEKOMÜNİKASYON FABRİKASI

Northern Electric Telekomünikasyon A.Ş.

Türkiye'nin
TELEKOMÜNİKASYON
sahasındaki ihtiyacını şimdi

1100'ün üzerinde Türk işçisi, teknisyen ve mühendisinin çalıştığı
NORTHERN ELECTRIC TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.(NETAŞ) karşılıyor.

- Telefon cihazları
- Otomatik telefon santral teçhizatı (Crossbar)

Bu cihaz ve teçhizatın imâlinde NETAŞ yılda 40.000.000 T.L.'nin üzerinde
yerli malzeme satın alıp kullanmaktadır

NORTHERN ELECTRIC TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.
Alemdağ Caddesi, Ümraniye - İstanbul Telefon : 37 21 05

AJANSTEK

Ajanstek — 74/135 (92)

TSE Teknik Kurulu 16 Yeni Türk Standardı Daha Kabul Etti

Türk Standardları Enstitüsü Teknik Kurulu, 29 Temmuz 1974 günü toplanarak, aşağıdaki yeni Türk Standardlarını kabul etmiştir:

- 1— Eşeksenli (Koaksiyal) Kablo-ların Karakteristik İmpedans-ları ve Boyutları (Yüksek Frekanslarda Kullanılan Kablo-lar İçin (IEC-78)
- 2— Sembol Şekiller II. Kısım : Mikrodalga Teknolojisinde Kullanılan Elemanlar (IEC 117-11)
- 3— Yükle Birlikte Taşınan Geniş Paletler (ISO/R-329)
- 4— Palet Taşıyıcılarının Başlıca Boyutları (ISO/R-509)
- 5— Jet Yakıtlarında Merkaptan Kükürdünün Tayini (Renk - Belirteç, Amperometrik ve Potansiyometrik Metodlar)
- 6— Sıvı Hidrokarbon Yakıtları Yanma Isısının Tayini Kalori-metre Metodu
- 7— Tarımsal Gıda Maddeleri - Kjeldahl Metodu ile Azot Tayini için Genel Kurallar (ISO/R-1871)
- 8— Meyve ve Sebze Mamulleri - pH Tayini (ISO/R-1842)
- 9— Metalik ve Diğer Organik Ol-mayan Kaplamalar Kalınlık Ölçülmesine Ait Tarifler ve Kurallar (ISO-2064)
- 10— Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Rutubet Tayini Kobalt Bromür Metodu
- 11— Çeliklerin Yüksek Sıcaklık-ta Çekme Deneyi Alt Akma Gerilimi ve Kalıcı Uzama Gerilimi Tayini ve Kontrol Deneyi (ISO/R-783)

- 12— Ham Petrol ve Sıvı Petrol Ürünlerini Ölçme Metodları
- 13— Sanayide Kullanılan Asetaldehid 15°C da Yoğunluk Tayini (ISO-2513)
- 14— Sanayide Kullanılan Asetaldehid Karl Fischer Metodu ile Su Miktarı Tayini (ISO-2514)
- 15— Sanayide Kullanılan Asetaldehid Volumetrik Metotla Top-

lam Karbonil Bileşikleri Mik-tarı Tayini (ISO-2885)

- 16— Sanayide Kullanılan Asetaldehid 2,2 - Bipiridil Fotometrik Metodu ile Demir Miktarı Tayini (ISO-2886)

Teknik Kurul ayrıca TS 773 «Hesap ve İşlem Makinelerinde Deline-rek Kullanılan Kartlar» standardı-nın da tādil edilmiş yeni şeklini ka-bul etmiştir.

ARGE Başkanı TSE'yi Ziyaret Etti

Milli Savunma Bakanlığı ARGE ve Teknik Hizmetler Dairesi Başkanı Tuğgeneral Vecihi Ataklı, beraberinde Yük. Müh. Albay Hilmi İsmailoğlu ve Albay Yaşar Nuri Ural olduğu halde 18 Temmuz 1974 günü Türk Standardları Enstitüsü' nü ziyaret etmiştir.

Enstitü Genel Sekreteri Velid İsfendiyar ve diğer görevliler tarafından karşılanan heyete, çalışma-

lar hakkında bilgiler sunulmuş; daha sonra tesis ve laboratuvarlar gezdirilmiştir.

Aynı gün öğle yemeğini TSE Mensupları ile birlikte yiyen ARGE Heyetinin ziyareti sonunda Tuğgeneral Sayın Ataklı, memnuniyetini belirtmiş ve Dairesi ile TSE arasındaki işbirliğinin daha da pekiştirilmesinin tabii olduğunu ifade etmiştir.

1974

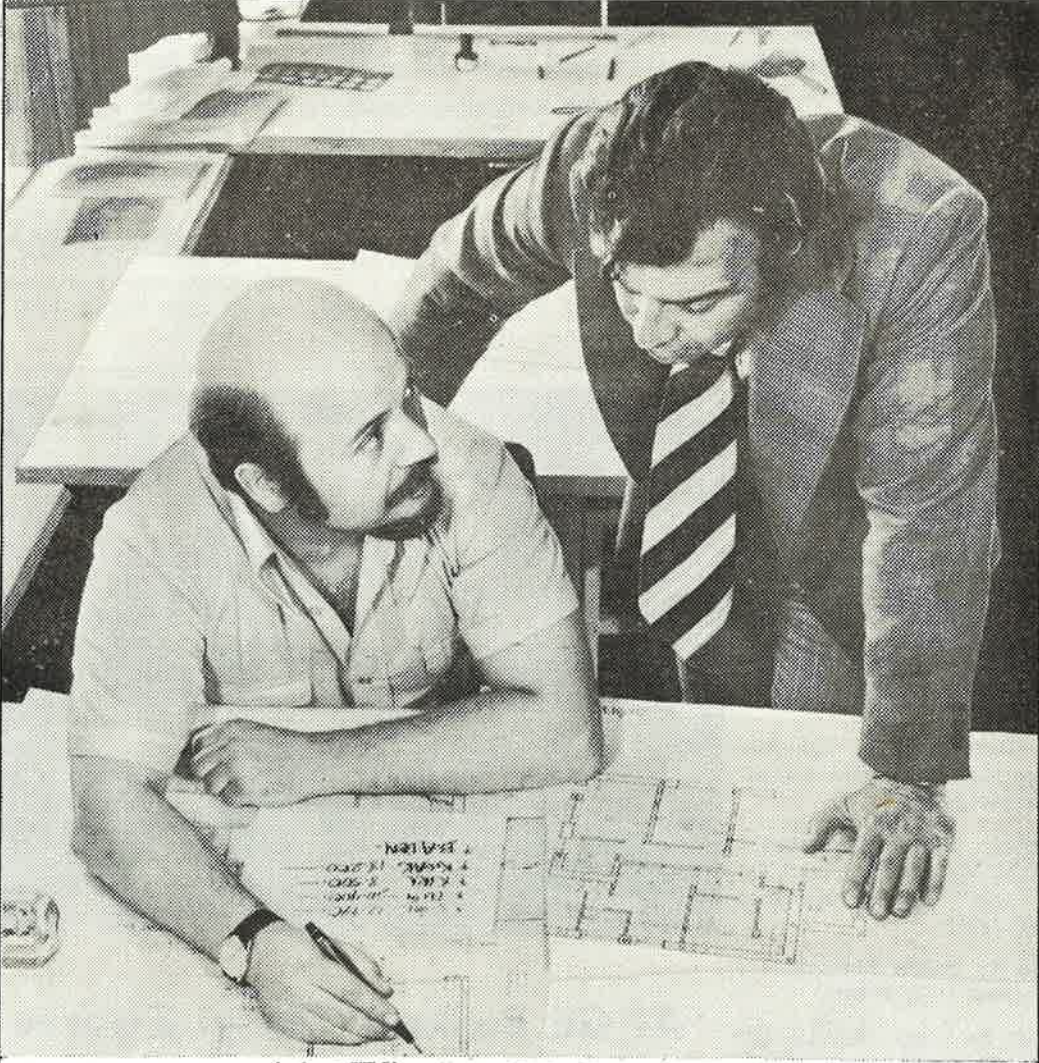
TÜRK STANDARDLARI KATALOĞU

Yayımlandı

— ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR —

İsteme Adresi

Türk Standardları Enstitüsü - Necatibey Caddesi, 112 Bakanlıklar — ANKARA

işinizde demir-çelik kullanıyorsanız

maliyet sizi düşündürmesin

Maliyetinizin büyük bir kısmını teşkil eden demir-çelik malzemenin fiyatını % 30 düşürebilirsiniz. Nasıl mı? Demir-çeliğin girdiği her yerde BORUSAN mamulleri kullanarak. Hesaplarınıza tekrar bakın. Göreceksiniz.

BS **BORUSAN**
BORU SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL
1958

ARTAS reklam rehberlik BRT

TSE Hazırlık Grubu Başkanları Toplandı

Geçen sayımızda bildirdiğimiz, Türk Standardları Enstitüsü Hazırlık Grubu Başkanları toplantısının ikincisi, 10 Temmuz 1974 günü Enstitü merkezinde yapılmış ve ilk toplantıda alınan karar gereğince tamamlanmış bulunan hazırlıklar gözden geçirilmiştir.

Hatırlanacağı gibi, geçen ay düzenlenen toplantıda, Üçüncü Beş Yıllık Plân'ın 1974 İcra Programındaki 78 numaralı tedbir gereğince, TSE'nin iş programında bulunan çeşitli standard konularının gerçekleştirilebilmesi için, teknik uzman ve diğer olanaklar yönünden hangi kuruluşlarla işbirliği yapılabileceğinin araştırılması karara bağlanmıştı.

TSE Yönetim Kurulunun da hazır bulunduğu bu defaki toplantıda, her Hazırlık Grubu Başkanı, iş programında bulunduğu halde henüz olanaksızlıklar yüzünden teknik komiteleri kurulamamış olan konuları listeler halinde saptamışlar ve bu teknik komitelerin kurulabilmesi için işbirliği yapılabilecek kuruluşlar hakkında görüşlerini bildirmişlerdir.

Bu sonuçlar ve öneriler, TSE Yönetim Kurulunca incelenip karara bağlandıktan sonra, ilgili kuruluşlarla işbirliği için girişimler de bulunulacaktır.

Elektronik Sanayiinin Geliştirilmesi Konusunda Bir Toplantı Yapıldı

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânının, 1974 İcra Programında yer alan 76 numaralı, elektronik sanayiinin geliştirilmesi ile ilgili tedbir konusunu görüşmek üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 12 Temmuz 1974 günü bir toplantı düzenlemiştir.

Bu plân tedbirinde sorumlu ya da koordinasyon ve işbirliği ile görevli bir kuruluş olarak gösterilmemesine rağmen, Bakanlık, Türk Standardları Enstitüsü temsilcilerini de gözlemci ve danışman olarak toplantıya davet etmiştir.

Türk Standardları Enstitüsü Elektrik Laboratuvarları Müdür Yardımcısı Abdurrahman Şengel ile İhtisas Kurulları Yönetim ve Kontrol Müdür Yardımcısı Altay Kozak'ın katıldıkları toplantıda, (Devamı 25. sayfada)

MTO Genel Sekreteri TSE Başkanı ile

MTO GENEL SEKRETERİ TSE'DE İNCELEMELER YAPTI

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği'nin daveti üzerine, Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Genel Sekreteri Mr. Carl-Henrik Winqwist Ankara'ya gelmiş ve bu arada, Milletlerarası Ticaret Odası'nın Türkiye Milli Komitesi üyesi olan Türk Standardları Enstitüsü'ne de 2 Temmuz 1974 günü bir ziyarette bulunmuştur. Ziyaret sırasında T. Odalar Birliği Genel Sekreteri ve TSE Yönetim Kurulu Üyesi Şadi Pehlivanoglu'da bulunmuştur.

Bilindiği gibi, Milletlerarası Ticaret Odasının, ISO ile yakın iliş-

kileri vardır. Biri teknik yönden standartları hazırlayan bir örgüt; diğeri ise bu standartları uygulayarak dünya ticaretinin gelişmesini sağlayan iş aleminin örgütüdür.

Bu bakımdan TSE'yi ziyareti sırasında Mr. Winqwist, Enstitü Laboratuvarları ile Dış İlişkiler bölümünü gezmiş ve ISO'nun eski başkanlarından olan TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter ile MTO - ISO ilişkilerinin geliştirilmesi konusunda görüşmeler yapmıştır.

MTO ve T. Odalar Birliği Genel Sekreterleri, TSE Başkanı ve Başkan Vekili 1970 ISO Kongresi simgesi önünde görülmüyorlar

SOĞUK HAVA DEPOLARIYLA İLGİLENİYOR MUSUNUZ ?

Eğer
modern yapı tekniğine uygun
ucuza mal olan
azamî randımanla çalışan
az masrafla soğutan
bir soğuk hava deposu inşaa etmeyi
düşünüyorsanız

Ve
sonsuz ömürlü bir ısı izolasyon maddesinin
eşsiz avantajlarından yararlanmak istiyorsanız

SIZE DE İZOCAM GEREK

İzocam dünyanın en ileri tekniği ile (Saint Gobain-TEL prosedesi)
yurdumuzda üretilen cam yünüdür.

- İzocam ucuzdur
- Çürümez
- Asitlerden etkilenmez
- Mikro organizmalar tarafından yenmez
- Zamanla asla bozulmaz
- Nem çekmez
- Tozlaşmaz
- Firesi yoktur
- İzocam yanmaz
- Koku yapmaz
- Küflenmez
- Zamanla boyu kısalmaz
- Tatbiki kolaydır
- Yurdumuzun her yerinde, her an kolaylıkla bulacağımız İzocam son derece kullanışlıdır.

İzocam ile izole edilmiş yüksek verimli, düşük maliyetli
bir soğuk hava deposu inşaa etmek isterseniz
Teknik Müşavirlik Bürolarımız ücretsiz emrinizdedir.

İZOCAM®

Kesin tecrit, büyük tasarruf, tam konfor.

- İSTANBUL** : Bankalar Cad. Türkeli Han Karaköy Tel: 49 84 51 - 45 35 68
ANKARA : Sezenler Sok. 1/6 Sıhhiye Tel: 17 46 16
İZMİR : Şehit Fethi Bey Sok. Akgerman Han 206 Tel: 34 859
ADANA : Postane Cad. Vakıf İş Han Kat: 3 Tel: 12 823
İSKENDERUN : Cumhuriyet Meydanı Azraklar İş Han Tel: 22 56
TRABZON : Kunduracılar Cad. 43/17 Kat: 2 Tel: 23 98
BURSA : Atatürk Cad. Vakıflar İş Hanı 205 Tel: 12 470

TSE Hazırlık Gruplarında

A — YENİ KURULAN VE ÇALIŞMAYA BAŞLAYAN TEKNİK KOMİTELER :

- Aseton,
- Borik Asit,
- Karpit,
- Nişasta,
- Potasyum Bikromat,
- Sitrik Asit,
- Sodyum Perborat,
- Triklor Etilen,
- Mil Uçları,
- Hidrofor,
- Genel Mefruşat standartları (Metal),
- Kancalar,
- TS 1228 «Çektirmeler (Çekme Halatlı) (revizyon),
- Alet Sapları,
- Kereste Fabrikası Artıkları,
- İğne Yapraklı Ağaç Fidanları,
- Sakız Kabağı,
- Kestane Kabağı,
- Kırmızı Pancar,
- Emmental Peyniri,
- Tırnak ve Boynuz Unu,
- Turşular (Biber, Lahana, Domates, Patlıcan, Karışık),
- Bira,
- Dondurma,
- Sanayi Hayvan Yemi,
- Çiçek Soğanı,
- Kesme Çiçek.

B — HAZIRLIK GRUBUNDA İNCELENMEKTE OLAN TASARILAR :

- Elektro Teknikte Kullanılan Yahtkan Ziftler,
- TS 86 «Endüstride Kullanılan Eriyen Telli Sigortalar» (revizyon),
- TS 40 «Elektrik İç Tesisatında Kullanılan İki Kutuplu Fiş ve Priz» (rev.),
- TS 199 «Emniyet Kemerleri» (revizyon),
- Örsler,
- TS 1015 «Odun (Selüloz ve Mekaniksel Odun Hamuru Kullanılan)» (rev.)

C — BİRİNCİ MÜTALAAYA GÖNDERİLEN TASARILAR :

- TS 212 «Termoplastik ve Lastik Yalıtkanlı Y - Kabloları» (revizyon),
- Yalıtkan Kartonlar,
- Çeliklerin Kimyasal Analiz Metotları - Alüminyum ve Krom Miktarlarının Tayini,
- Biçimlendirilmiş Kontrplak Elemanlar (Oturma Mobilyaları İçin),
- İşlenmiş İç Fındık,
- Maydanoz,
- Dereotu,

D — BİRİNCİ OLGUNLAŞTIRILMASI YAPILAN TASARILAR :

- Alüminyum Sülfat,
- Sodyum Sülfat,

- Sodyum Hidroksit,
- Bakır Alaşımlarının Kimyasal Analiz Metotları - Çinko ve Antimon Miktarlarının Tayini,
- Tekstil Yardımcı Maddelerinin Sert Su, Asit, Alkali Yükseltgeme ve İndirgeme Maddelerine Dayanıklılığının Tayini,
- Yüzeaktif (Tansiyoaktif) Maddelerin Küp Asitlerindeki Çökmeğe Karşı Koruyucu Yeteneklerinin Tayini,
- Krema,

E — İKİNCİ MÜTALAAYA GÖNDERİLEN TASARILAR :

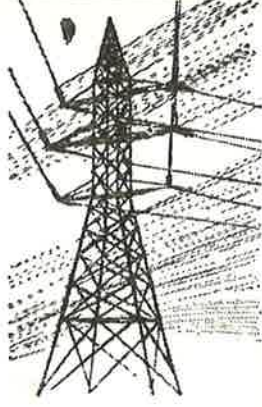
- Çam Fıstığı,
- Fidan Söküm, Koruma ve Taşıma Kuralları,
- Taze İncir,

F — İKİNCİ OLGUNLAŞTIRILMASI YAPILAN TASARILAR :

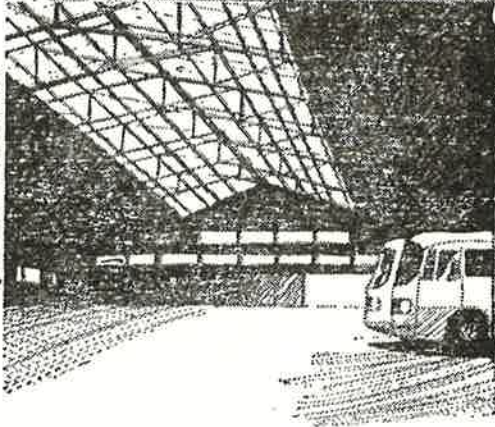
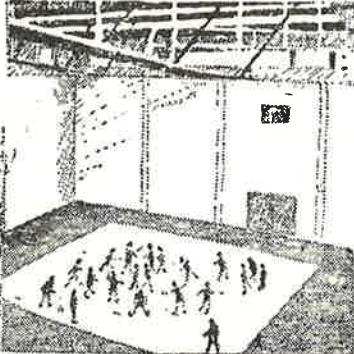
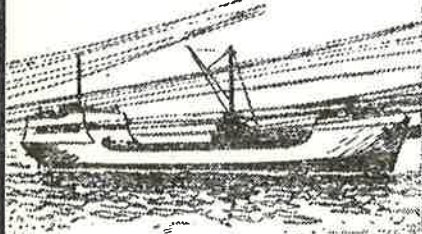
- Bakır Sülfat,
- TS 1001 «Mazı» (Revizyon),
- TS 1016 «Palamut ve Palamut Tırnakları» (revizyon),
- Krizotil Yardımcı Maddelerinin Azoik Kombinasyonlarında Sürtünmeğe Karşı Koruyucu Yeteneğinin Tayini,

G — TEKNİK KURUL'A GÖNDERİLEN TASARILAR :

- Ham Kauçuk Balyaları, Numune Alma (ISO/1795),
- Ham Kauçuk ve Kauçuk Lateksi - Bakır Miktarı Tayini (ISO/R 1654),
- Ham Kauçuk ve Kauçuk Lateksi - Mangan Miktarı Tayini (ISO/R 1655),
- Ham Doğal Kauçuk ve Doğal Kauçuk Lateksi - Azot Miktarı Tayini (ISO/R 1656),
- Katkılı Kauçuklar - Bakır Miktarı Tayini (ISO/R 1396),
- Katkılı Kauçuklar - Mangan Miktarı Tayini (ISO/R 1397),
- Palet Taşıyıcılarının Başlıca Boyutları,
- Yükle Birlikte Taşınan Geniş Paletler,
- TS 674 «Kerestelik Karakavak Tomruğu» (revizyon),
- Et ve Et Mamülleri - Rutubet Tayini (ISO - 1442),
- Et ve Et Mamülleri - Toplam Yağ Tayini (ISO - 1443),
- Et ve Et Mamülleri - Serbest Yağ Tayini (ISO - 1444),
- Et ve Et Mamülleri - Kül Tayini (ISO/R 936),
- Et ve Et Mamülleri - Azot Tayini (ISO/R 937),
- Et ve Et Mamülleri - Klorürlerin Tayini (ISO/R 1841),
- Meyve ve Sebze Mamülleri - pH Tayini (ISO/R 1842),
- Tarımsal Gıda Maddeleri - Kjeldahl Metodu ile Azot Tayini Hakkında Genel Kurallar (ISO/R 1871).

**Elektrik diređi, gemi, elik kpr,
prefabrike evler, akaryakıt tankları, buzdolabı,
Çamařır makinesi vs...vs...**

PROFİLO'nun profili

1. Elektrikli ev eşyaları fabrikası
2. Alüminyum işleri fabrikası
3. Demir ve elik işleri fabrikası
4. Ekovat-kopresr fabrikası
5. Ekovat fabrikası teknik laboratuvarı
6. Ev aletleri fabrikası araştırma, kontrol ve test laboratuvarları
7. Prototip arařtırma ve geliřtirme merkezi
8. IBM servisi

PROFİLO

şANAYİ ve TİCARET A.ř.

2. Taşocağı Sok. 26-28, Mecidiyeköy, İstanbul
Tel: 46 51 20, Telg: Profilode, P.K. 98 Beyoğlu

PLÂSTİK İZOLÂTÖRLER

Kemal TAN

Bu yazıya, izolâtör işleriyle uğraşan sanayicilerimizin Plâstik'ten yapılmasına başlanılan elektrik izolâtörlerine dikkat nazarlarını çekmek ve plâstik, termoplâstik malzeme imalinde dünyadaki diğer arkadaşlarından geride bulunmayan imalâtçılarımızı uyarmakta fayda umulması nedeniyle, Dergimiz yayınları arasında yer verilmiştir.

Plâstik ve termoplâstik malzemenin elektrikte yalıtkan olarak kullanılması çok yaygın bir bilim ise de bu malzemedan izolâtör imali, henedense biraz gecikmiş bulunmaktadır.

İzolâtör yapımında uzun seneler denenmiş ve iyi sonuçlar sağlanmış bulunan porselen ve cam

malzemenin diğer özelliklerinin yanı sıra biraz esnekliği de bulunması, o malzemedan yapılan araç ve gereçlerin geçici aşırı yükler karşısında, malzemenin elâstik esnemesi ve tekrar eski durumuna gelebilmesi yüzünden, bu yükün geçmesiyle bir tehlikeyi atlatabilmesi mümkün bulunmakta, bu da işletmecilikte çok aranmaktadır.

Bilhassa büyük oranda elektrik aktarılmalarını sağlamak üzere, gerilimin çok yükseltilmesi sonucunda, bu yüksek gerilimli elektriğin yüzeysel akarak kaçmasını veya izolâtörün çevresinden atlayarak ya da izolâtörü delerek kaçmasını ve böylece delinen veya kırılan izolâtör yüzünden tesis veya işletmede büyük elektrik arızalarının ortaya çıkmasını önlemek üzere, porselen ve cam izolâtörlerin boyutları her gün büyümekte ve bunların taşımak zorunda kaldıkları mekanik ve elektrik yüklerinin artması oranında ağırlıkları da arttığından, kullanılmaları elektroteknikte çözümlü zorlaşan güçlükleri yaratmaktadır.

Yüksek gerilimli Hava Hatlarında zincir izolâtör şeklinde ve zincirin esnekliği ile çözümlenmesi nisbeten kolaylaşan porselen ve cam izolâtörün esneklik kusuru, bilhassa Buşing izolâtör ve yüksek gerilimli kesici veya ayırıcılarla ölçü ve emniyet sistemleri için yapılan gerilim ve akım transformâtör gövdelerinin izolâtörlerinin porselen ve camdan yapılması, oldukça önemli ve bazı koşullarda da çözümlü imkânsız problemler yaratmaktadır.

Örneğin Adapazarı Yük Tevzi merkezinde 154 000 Voltluk sistemin mesnet izolâtörleri, Kesici ve Ayırıcıların kumanda ve tahrik sistemlerindeki dev mesnet izolâtörleri, Adapazarı'ndaki son bir zلزlelede, esneme yeteneğinin olmaması nedeniyle, tamamen kırılmış ve Kuzeybatı Anadolu Enterkonnekte

sistemi tamamen felce uğramış bulunduğundan hepsinin yedekleri, oldukça üzücü ve yorucu olduğu kadar da sorumluluk taşıyan, geceli gündüzlü çalışmalarla 10-15 günde tamamlanarak bu önemli merkez yeniden işletmeye açılabilmiştir. Ancak kaderin bir başka cilvesi ile aradan birkaç gün geçmeden zelzele bir kez daha bu merkezi sarsarak yeniden bütün izolâtörleri kırınca, artık elde yedekleri de bulunmadığından, iş bir hayli zorlaşmış ve aylarca bu merkez aracılığı ile beslenen bölgelerimizde üzücü elektrik kesilmeleri ve çeşitli hoş olmayan olaylar ile karşılaşıldığını o tarihlerdeki gazetelerimizde okuduğumuzu her halde okuyucularımız hatırlayacaklardır,

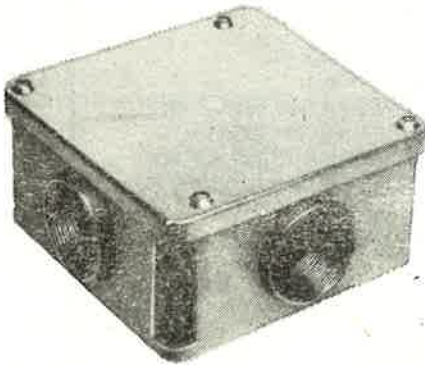

Epoksi reçinesi ve poliesterden mesnet izolâtörleri ve parçaları

Porselen ve camın kırılğan oluşu, esnemeye karşı, hemen hemen yok denecek derecede az olan özeliği yanında plâstik ve termoplâstikten yapılan izolâtörlerin kırılmaya karşı çok yüksek olan dayanımı ve aşırı yükleri esnek özellikleriyle kolayca geçiştirebilmeleri, bu alandaki önemli çalışmaların başlıca etkeni olmuştur.

Cam ve porselene göre şekillenendirilmesi de oldukça kolay bulunan

(Devamı 25. sayfada)

Ağır işler ek kutusu 150 X 150 mm.

izolâtörlerin yanında plâstik veya termoplastik malzemedan izolâtör yapılması, önceleri belki de ekonomik ve elektrikteki tehlikenin büyüklüğü nedenleriyle, düşünülmemiş ve bu malzemenin elektroteknikte diğer yalıtkanlar olarak, önemsiz tesisat malzemesi gibi kullanılması daha uygun bulunmuştur.

Porselen ve cam izolâtörler, elektrikselsel yalıtkanlıklarının yüksek bulunmasına karşılık esnekliklerinin hemen hemen hiç bulunmaması nedeniyle, bunlar biraz zorlanma ile karşılaşınca kolayca kırılmakta ve bu yüzden de elektrik endüstrisinin ve tesisatının en narin ve halk deyimiyle çit kırıldımı sayılmaktadırlar. Genellikle bir

EK Kutusu 100 X 100 mm.

**Türk sermayesinin
ve Türk işçiliğinin eseri
Anadolumuzun ortasında
yükselen
modern kuruluş**

ergür kablo,

**uygunluk
belgesi ile
daha da güçlü ...**

Yüzde yüz Türk sermayesinin,
yüksek Türk işçiliğinin temsilcisi
Ergür Kablo,
Anadolumuzun ortasında
çağdaş teknolojinin
anı olarak yükselirken,
bakır kablo tüketicilerimize
kaliteli ürün sunmanın
kıvançını taşıyordu.

**Elektrolitik bakırını
Ergür Grubunda
kendi olanaklarıyla üreterek
mamel maliyet ve fiyatını
asgariye indiren Ergür Kablo,
şimdi TSE uygunluk belgesi ile
daha bir güçlü,
daha bir kıvançlı...**

Kablo çeşitlerimiz :

NV (NYA)
NV-a (NYA)
FVV-n (NYMHYrd)
NVV-r (NYIFY)
TRn-TRY
NVV (NYM)
YVV (NYY)
YVSV (NYFY)
YVMV (NYCY)

**ERGÜR
KABLO**

VE BAKIR SAN. AŞ.

Okcu Musa cad. tezgül İş hanı no.2 kat 1-2 Karaköy ist. tel. 44 2641-453237

FABRİKA: Sanayi sitesi 665. sok. no. 2-12 Denizli tel. 3024-25-56

AVANSTÜR

Standard — 98

YENİ Standardlar

- I -

KERESTENİN DOĞAL KURUTULMASI KURALLARI STANDARDI

Dr. Rahmi TOKER
Orman Yüksek Mühendisi

Kerestenin kurutulmasında, «Doğal Kurutma» ve «Suni kurutma» olmak üzere iki yöntem vardır.

1 — Doğal kurutmada kurutulacak kereste, depolarda, açık havada, kereste cinsine uygun bir biçimde istif edilerek, herhangi suni bir etki yapmaksızın, atmosferik havanın istif altından ve keresteler arasında geçmesi ile sağlanır.

2 — Doğal kurutmada, pahalı olan ve oldukça büyük bir sermayeye ihtiyaç gösteren donatım ve gereçlere gerek yoktur. Fakat buna karşılık bir kurutma yöntemi, büyük bir istif yerine veya kereste deposuna ihtiyaç gösterir. Kurutma işlemi atmosferik koşullara bağlıdır. Bundan başka doğal kurutmada kuruma süresinin uzun olması, sermayenin bu süre içinde işletilmemesine ve aynı zamanda bu sırada kereste mantarların etkisine karşı açık bulunmaktadır. Diğer taraftan, doğal kurutma ile elde edilebilen kuruluk ve diğer bir deyişle en az rutubet miktarı ancak % 12 kadardır. Halbuki bazı kullanma yerlerinde bundan daha çok kuruluk gereklidir. Örneğin kaloriferli evlerde kullanılan ahşap mobilyada ve malzemede en çok rutubet miktarı % 10 olmalıdır.

Doğal kurutmanın bu sakıncaları olduğu halde, bugün gerek ülkemizde ve gerekse diğer ülkelerde doğal kurutma geniş ölçüde uygulanmaktadır. Doğal kurutmanın başarılı olması için en önemli koşul, kerestenin yöntemine uygun olarak istif edilmesidir. Bu kurutma yönteminde çoğunlukla bazı

kurallara uyulmaması yüzünden, kurutulan kerestede birçok kusurlar oluşmakta ve özellikleri kötüleşen bir değişme göstermektedir.

Bu bakımdan kurutmanın teknik olarak nasıl yapılması gerektiğini ilgililere göstermek ve ilgili malzeme ve eleman standardlarında gerekli atıfları yapabilmek amacıyla 1972 - 1973 çalışma yılı döneminde «TS 1350 Yuvarlak Odun ve Kerestelerin İstiflenmesi Kuralları» standardı, 1973 - 1974 çalışma yılı döneminde de «TS 1502 Kerestenin Doğal Kurutulması Kuralları» standardı hazırlanmış bulunmaktadır.

TS 1502 nin tarifler bölümünde, kerestenin doğal olarak kurutulması «Kerestenin açık hava ortamında çeşitli kullanım yerlerinin isteklerine uygun olarak yarı kuru veya kuru hale getirilmesi işlemidir» şeklinde tarif edilmektedir. Bundan başka açık hava ortamına higroskopik dengeleme, adsorpsiyon (Sorpisyon) desorpsiyon, kereste rutubet miktarı, hücre desorpsiyon, kereste rutubet miktarı, hücre çeperlerindeki su, serbest su, kesim mevsimi, ilkbahar kesimi, yaz kesimi, sonbahar kesimi, kış kesimi, etken kuruma dönemi, yağmurlama tarif edilmekte ve diğer tarifler için TS 697, TS 1350, TS 1485 e atıf yapılmaktadır.

Doğal kurutma kurallarından ilk kez, istiflemeye ait kurallara değinilmekte, bunun için TS 1350 deki kuralların yerine getirilmesi öngörülmektedir. İkinci kez iklim koşullarına ait kurallardan, kurutmadaki etkenlerin o yerin coğra-

fik ve iklim koşullarına bağlı olarak düzenlenmiş olması gerektiği bildirilmektedir. Ayrıca bir not halinde bir fikir vermek üzere, ülkemizin iklim koşullarına göre etken kurutma döneminin mart ayı ortalarında başladığı ve eylül ayı ortalarına kadar sürdüğü açıklanmakta ve kesim mevsimlerine göre keresteler kurutma süreleri ve rutubet miktarları aşağıda görüldüğü üzere bir çizelge halinde verilmektedir:

Kesim mevsimi İlkbahar	Kereste ilk rutubet	Kurutma süresi (gün)	Kereste son rutubet %
İlkbahar	100 den çok	200	20-12
Yaz	80-90	120	20-12
Sonbahar	80-90	360	20-12
Kış	80-90	280	20-12

Çeşitli cins kerestelere ait kurallar, yapraklılardan meşe, kayın, dişbudak, kestane, karaağaç, akçaağaç, gürgen, ceviz, ıhlamur, kızılbaş, kavak için, iğne yapraklı ağaçlardan çam, ve sedir, göknar ve ladin için ayrı ayrı verilmektedir.

Kerestede rutubet miktarının TS 53 e göre tayin edileceğine işaret edildikten sonra, çeşitli kullanım yerlerine göre kerestede aranılan rutubet miktarları bir çizelge halinde bildirilmektedir.

Standardın ilgililere yardımcı olmasını dilerim.

ilk garantili

fluoresant lâmba
balastı

HEICO'dur

aydınlatma
**bizim
isimiz..**

HAYK DEĞİRMENCİOĞLU
Bankalar,
Yanıkkapı Sk. No. 36-38
Karaköy - İSTANBUL
Telefon: 498938

YÜKSEK VERİM
TV REGÜLÂTÖRÜ
REFLEKTÖR
BALAST
ÜSTÜN KALİTE
BANT
GÜÇLÜ
ARMATÜR
ZARIF
TRANSFORMATÖR
ANTİGRON

Standard — 97

DOMATES SALÇASI STANDARDI

Arıçtan TÖNÜK

Ziraat Yük. Müh.

Diğer yaş meyve ve sebzelerden daah çok üretilip tüketilen domates, ihtiva ettiği % 90'dan fazla su ile kısa zamanda yenilemez veya belirli usullerle dayanıklı hale getirilmezse kısa zamanda bozulup işe yaramaz hale gelen bir sebzedir. Kendine özgü kırmızı rengi ve hoş giden lezzeti ile yemeklerimizde tad ve çeşni veren ve günlük gıdalarımız arasında, insan vücuduna yararlılığı bakımından, oldukça mühim bir yeri olan domates, yazın genellikle taze olarak, kışın ise daha çok çeşitli mamulleri ve özellikle salça halinde tüketilmektedir. Çoğumuzun sevdiği ve hoşlandığı bir mamul olan ve yemeklerimizde güzel bir renk ve tad veren salçanın esasını, domatesin kuru maddesi teşkil ettiği için, bunun fazla olması arzulanır. Zira domatesin kuru maddesi arttıkça ondan elde olunan salça miktarı da artar. Salça yapımına elverişli domates çeşitleri, koyu kırmızı renkli, çekirdeği az ve eti fazla olanlardır. Susuz olarak yetiştirilen kır domateslerinin kuru madde miktarları çok olduğundan salça randımanı yüksek olur. Susuz yetiştirilen domateslerin 6 - 8 kg. indan, sulu yetiştirilenlerin ise 10 - 12 kg.'ından, 1 kg. salça elde olunur. Salça yapımında kullanılacak domateslerin, kuru maddelerinin yüksekliği yanında, asit miktarları, şeker miktarları, renk durumları tad ve kokuları ile onlara şifahlık özelliğini kazandıran C Vitamini miktarı da göz önünde bulundurulmalıdır.

Ülkemizde yıllık domates salçası üretimi 35 - 40.000 ton kadardır; dünya salça üretimi ise 600.000 ton civarındadır. Bunun büyük bir kısmını Amerika Birleşik Devletleri, İtalya, İspanya, Portekiz ve diğer Akdeniz ülkeleri üretmektedir.

Halen ülkemizde; torbadan süzerek koyulaştırma, kaynatarak koyulaştırma güneşte koyulaştırma ve vakuum cihazlarında koyulaştırma gibi çeşitli usullerle salça imal edilmektedir. Bu usullerden en yeni ve modern salça yapma şekli, son yıllarda büyük gelişme gösteren Vakuum cihazlarında koyulaştırma. Bu usulde, temiz bir şekilde imal edilen salçada, domatesin pek

çok özelliği yanında C Vitamini de kaybolmamaktadır. Bu usulle salça yapımı son yıllarda ülkemizde çok gelişmiş ve büyük kapasiteli birçok tesis kurulmuştur. Vakuum usulü ile salça yapımını kısaca özetlemek gerekirse; fabrikaya gelen iyi kızarmış, olgun, sağlam, küfsüz ve hastaliksız domatesler, önce su kanalları ile domates yıkama makinasına verilirler. Bol akar su altında iyice yıkanan domatesler, parçalama makinasında ezildikten sonra 80 - 85°C'a kadar ısınan ısıtıcılarda haşlanıp, palperlerden geçirilerek kabuk, çekirdek ve elyaf gibi kısımlarından ayrılırlar. Böylece elde olunan domates suyu, vakuum kazanına verilir ve 65°C'ı geçmemek üzere koyulaştırılır. İstenilen koyuluğa gelen salça, pastörizatörde 85°C'da pastörize edilir ve sıcak halde buharla sterilize edilmiş kutulara doldurularak, kapatılır ve soğumağa bırakılır. Bu işlemlerin tümü, modern bir fabrikada hiç el değmeden ve tamamen otomatik makinelerle yapılmaktadır. Umumiyetle evlerde yapılan veya açıkta bulundurulmuş ve tuz miktarı düşük olan salçaları dayandırmak mümkün değildir. Bu gibi durumlarda çabuk küflenir ve bozulurlar. Zira hava ile temas halinde oldukları ve mikro-organizmaların (küflerin) etkisine maruzdurlar. Bunun için evlerde kavanoz, tenke kutu gibi kaplara sıkıca konulan salçaların hava ile temasını kesmek için kapların üzerine bir parmak kalınlığında zeytin yağı koymak tavsiye olunur. Böylece zeytin yağı küflenmeyi önlediği gibi, hava ile teması keserek oksitlenmeye de kararmağa da mani olur.

TSE Teknik Kurulunun 29 Ocak 1974 günlü toplantısında incelenerek kabul edilen DOMATES SALÇASI (Tomato Paste) standardı, Konserveler Teknik Komitesince hazırlanmış ve Ziraat Hazırlık Grubundaki incelemeleri takiben konu ile ilgili 69 resmi ve özel kuruluşla mütalâaya yollanmıştır, gelen mütalâalara göre gerekli düzeltmeler yapılmak suretiyle olgunlaştırılan tasarı Teknik Kurul Alt Komitesinde son şeklini almıştır. Milletlerarası sınıflandırma numarası UDK 664.8 dir.

— Standard, Konu, Tarif ve Kapsam maddeleri ile başlamakta ve bu standardın, Domates suyu, Ketçap, Domates sosu ve benzeri mamulleri kapsamadığı bildirilmektedir.

— Sınıflandırma ve Özelikler bölümünde, domates salçalarının özelliklerine göre bir sınıf olduğu bildirildikten sonra, içindeki sudaki çözünmeyen kuru madde miktarına göre 3 tipe ayrıldığı ifade edilmekte ve Domates salçasının Genel Özellikleri ile Tiplerin özellikleri ayrıntılı bir şekilde anlatılmaktadır.

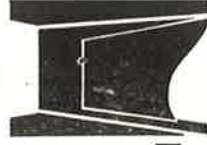
— Standardın 3. Maddesi, Piyasaya Arz ile ilgili hükümlere ayrılmıştır. Domates salçalarının konulacağı ambalajlarda bulunması gereken özellikler verildikten sonra, Ambalajlar üzerinde yer alması zorunlu olan bilgi ve işaretler sıralanmaktadır.

— Numune Alma ve Muayeneler maddesi parti tarifi ile başlamakta, daha sonra Ambalaj ve ambalaj malzemesinin ne şekilde muayene edileceği ile Salçanın duyu muayenesi yer almaktadır. Bundan sonra labotaruvar muayenelerinden sırası ile, Siyah Leke, Böcek Aranması, Toplam asit tayıni, % 10 luk HCl de Çözünmeyen Kül Miktarı, Suda Eriyebilen Kurumadde miktarı, Tuz miktarı, Howard Metodu ile Küf Sayımı, Toplam Şeker Tayıni (Sakkaroz ve İnvert Şeker Tayıni), yer almakta ve her biri ayrıntılı olarak anlatılmaktadır.

— Standardın Çeşitli Hükümler bölümünde, salçanın iyi bir şekilde muhafazası için alınması gerekli olan hususlar izah edildikten sonra, bu standardda yer almayan bakteriyolojik ve diğer hususlarda Gıda Maddeleri Tüzüğü hükümlerine göre işlem yapılacağına dair bir not ta yer almaktadır.

— Standard, Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük Hükümlerine Göre Yapılacak Olan İşlemler ile ilgili hükümlerle son bulmaktadır.

Son yıllarda büyük gelişim gösteren bu sahada yeni bir Türk Standardının çıkmasını memnunkla karşılıyor ve ülkemiz ekonomisi için yararlı olmasını diliyoruz.

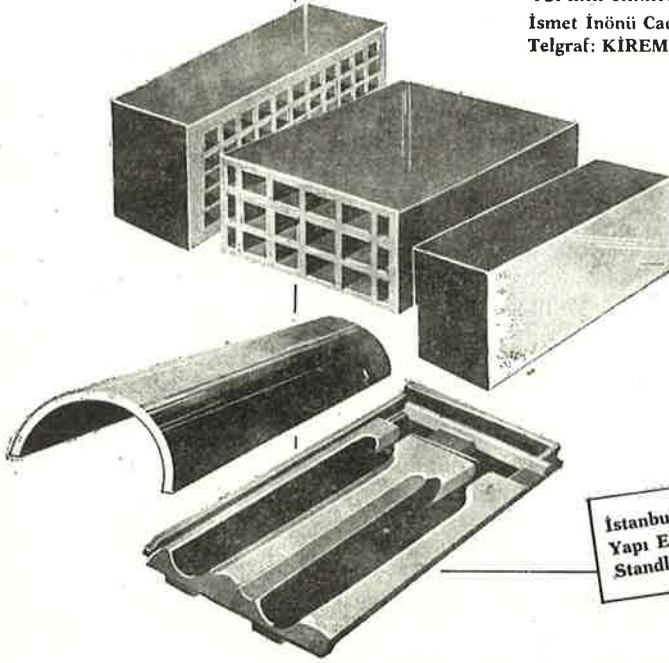

KILIÇOĞLU

TOPRAK SANAYİ ve TİCARETİ A.Ş.

İsmet İnönü Cad. No: 21 - Eskişehir

Telgraf: KİREMİT - Eskişehir P. K. 7

KİREMİT TUĞLA ATEŞ TUĞLASI

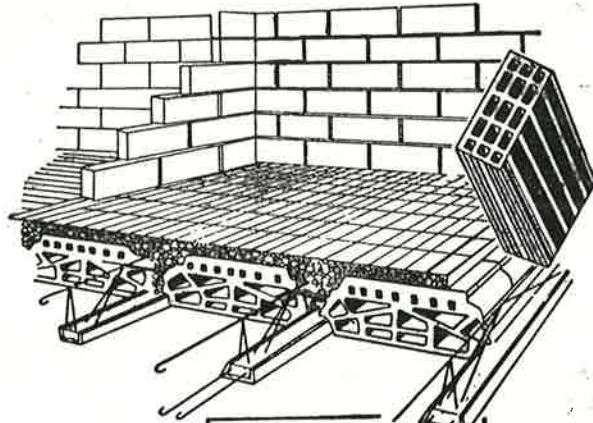
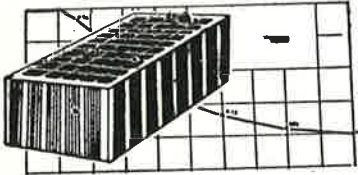
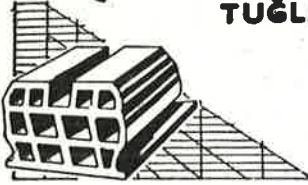
50 yıllık tecrübeye sahip müessesemiz modern tesisleri ve mamullerinin mükemmeliyeti ile kendi sahasında Türkiye'nin rakipsiz kuruluşu olarak sayın müşterilerine her türlü hizmeti sunmaktan büyük gurur duyacaktır.

İstanbul, İzmir ve Ankara
Yapı Endüstri Merkezlerindeki
Standlarımızı görünüz.

Standard — 98

TUĞLA KİREMİT VE ASMOLEN FABRİKALARI

İSTANBUL

SATIŞ ŞUBELERİ:

Meclisi Mebusan Cad. Arhan Salıpaazarı - İstanbul

☎ : 49 58 02 - 44 81 29

KADIKÖY

MühürdarFuat Bey Sokak Talas İş Hanı kat 1

Kadıköy - İstanbul ☎ : 36 13 42 - 36 48 98

UMUM MÜDÜRLÜK

Meclisi Mebusan Cad. Arhan

Salıpaazarı - İstanbul

☎ : 45 50 00

Standard — 99

USUL STANDARDI

Oktay DİZDAROĞLU

«Usul» bir takım koşullar dizisidir.

Belirli bir sonuç elde edebilmek için, yasal olsun, geleneksel olsun, belli, kamuca kabul edilmiş bir «usul» üzere hareket etmek şarttır. Aksi, toplumca benimsenmez, yasa dışı sayılır; red edilir.

Örneğin, genç bir adamın ne kadar severse sevsin, ne boyda beğenirse beğensin, kendi gibi genç, güzel bir hanımla mutlu bir yuva kurabilmesi için, kalbindeki yanan kor şarttır ama yeterli değildir.

Belediyenin belirli bir dairesine başvuracak, şehirlerarası yazılar, çiziler gidip gelecek, bir süre bekleyecek, tıbbî muayeneden geçecek, sonunda yavuklusu ile diz dize bu işle görevli memurun karşısına oturacak ve bir metinde yazılı sözleri o memurun ağzından dinleyerek sorularına «evet» gibi olumlu cevap verecek; bu suretle vuslata erecektir. Neden? «Uşul» böyledir de ondan.

Zekâsı sayesinde gökyüzünden yıldızları yere indirecek güçte bir kimse devlet kademesinde ancak diploması ile orantılı derecede bir ücrete hak kazanır. İlkse şu, ortaysa bu, liseye o. Çünkü belirli hizmetler ve öğrenim seviyeleri için takdir edilmiş, sıralanmış bir devlet baremi vardır. Öyle konmuştur «Usul».

★

Gerek bir yasa ile, gerekse halk oyunun zamanla tekrarlaya tekrarlaya benimsediği, geleneğe uygun olarak deyimlenen, bilcümle koşullar dizisine uymaya «Usule» göre davranma diyoruz.

İşte bütün bu koşullar dizisi - yazılı veya sözlü - bir tür davranış standardıdır ki, uyulursa sonuç olumlu, uyulmazsa olumsuzdur.

★

Demekki tüm toplumun yaşantısını kapsayan, gönül işinde olsun, mide uğraşında olsun; yazılı veya yazısız bulunsun, bir benzerlik,

bir uyumluluk gerekliliği vardır ki, bu da o konudaki koşullar standardıdır.

Sen o toplum için mevcut koşullar standardına uygun bir davranış içinde bulunursan, o denli bir yaşantı sürdürürsen, çevrene yararlı, yaşamandan fayda umulan bir vatandaş olursun. Aksi? Aksi ise belli; toplum dışı olmak, kabul edilmemek, beğenilmemek, istenmemek gibi bir alay olumsuz sıfattır kaderin.

Aklı başında bir kişi, bir topluluk, kendi dışında da kabul edilmeyi amaçlıyorsa her adımını bu düşüncelerin aydınlığında atmak zorunluğundadır.

Giylenecekmisin! Giysinin çevrene pek aykırı düşmemesi şarttır. Örneğin hanımsan pantolon giyebilirsin de, beysen etek bluzaya cevaz yoktur.

Arabanla gezmeğe mi çıktın, yolun sağın, solu karşıdan gelenindir. Yolların aslanı benim devip, asfaltın ortasından tam gaz uçurtmazlar adamı.

Kiracın iki aydır on para vermiyor mu? Sopayı alıp kapısına dayanırsan haksız çıkarısın. Bir dilekçe yazıp mahkemeye giderek hakkını aramayı gerektirir «yasal usul».

Hak aramanın da belirli bir usulü vardır: Bir dilekçeyi, bir vekâletnameyi, azçok beş on kuruş harcı gerektirir; bunlara uyarsan yürür iş.

★

Hattâ, hattâ, belirli bir sayıya yaslanıp, ben dedim oldu, dedin mi; «hayır!» cevabını alırsın.

Sayı elbette bir değerdir; ama bir de Anayasa var; Yasaların buna uygunluğunu denetleyen bir Anayasa Mahkemesi var. Bu dediğin bu yasaya, daha doğrusu yasalar ve «Usul» standardına uymazsa «denecek» tarafı yok olarak tanımlanır ve her zaman olduğu gibi yasaların, usulün, kuralın, geleneğin, kısaca «Usul Standardı»nın dediği olur sonuçta.

EMNİYETİ

SERT PVC

TEMİZ SU BORULARI

PİS SU BORULARI

VE EK PARÇALARI

YAĞMURLAMA TESİSLERİ

PILSA

PLASTİK SANAYİ A. Ş.

ADANA ☎ :11262-16322 TELG. : PILSA P. K. : 87 TELEKS : 38 PILSA-ADANA

IRTİBAT OFİSLERİ : ANKARA ☎ 17 60 07 - 17 60 15 - İSTANBUL ☎ 27 28 37 - 27 13 19 - İZMİR ☎ 35093 - 22262

Standard — 100

Karşılaştırmalı Deneylerin Temel İlkeleri

Yazan: A. THIARD

Malların artan çeşitliliği, piyasaya her gün sürülen yenilikler reklâm salgını, çekici satış yöntemleri sınırlanmış ülkelerdeki tüketicileri bir bahtsız imtiyazlı durumuna getirmiştir. İmtiyazlıdır, çünkü, pazarlarımızdaki el altında bulunan bu mal bolluğu onu bu duruma getirmiştir. Yazık ki, tüketicisi, reklâm ve ticaret «kurtları»nın bulunduğu, malların balta girmemiş ormanında kendini kaybolmuş hissetmektedir. Onunla kendi arasındaki dengenin eşit olmadığını bilmekte, özel bir bilgisi olmayan yalnız bir birey olarak kendini hissetmekte ve üreticileri de güçlü, ticarî araçlarla donatılmış ve bilgili görmektedir.

Bu durumu bir gereksinme yaratmıştır. Tüketiciler arasında, piyasa gerekir. İlk olarak, karşılaştırmalı birini hepsine odak yapmak, en iyi biçimde ve reklâmların bütün önyargılarından sıyrılarak değerlendirmek ve onları zevklerine, gereksinmelerine ve mali güçlerine uygun en kaliteli mallara yönlendirmek gerekir. Ülke olarak, karşılaştırmalı deney bu gereksinmeye cevap verir; tüketicinin emrinde güvenilir bir araçtır; malların çoğalışı ve bunlarla ilgili reklâmların artışı karşısında etkin bir silâhtır; piyasa aydınlatmak ve iyileştirmek gibi bir sonuç yaratır, bu aydınlığı düzenler ve tehlikeli ve kötü kaliteli malları ortadan kaldırır; öğreticidir, çünkü tüketicilere, alışık olduklarından daha karmaşık kriterlere göre yargıya varmayı öğretir; piyasa ile, daha iyi işbirliği yapma hususunda yardımcı olarak üreticilere hizmet eder, mallara karşı tepki ve bu tepkinin nedenleri öğrenilir.

Bunun yararı, bazı ülkelerde İngiltere, Almanya, Belçika gibi tüketicileri örgütlenmeye götürmek, karşılıklı deneyleri gerçekleştirmeye ve yayınlamaya yönelmektedir. Bu hareketin başında, İngilizce yayımlanan «Which» gibi dergiler anılabilir. Fransa bu işe geç başlamış olup, «Tüketicilerin 50 milyonu» veya tüketici dernekleri tarafından yayımlanan başka dergilerde karşılaştırmalı deneylerin sonuçları görülmektedir.

Ayrıca diyebiliriz ki, malların analizinde pek fazla güçlük yoktur, bir karşılaştırmalı deneyin yerini hiçbir şey dolduramaz; sonuçları da ağır değildir.

Şunu da ekleyelim ki, ticaretle uğraşan ortaklıklar, bu uygulamanın yararları olduğuna inanıyorlar da bu yöntemi tam olarak uygulamak istemekteler ise de nesneliliği üzerinde bir kuşku bulunmakta ve denenen malların sınırlı olmasından endişe duymakta ve genellikle satışlara bağlı olduğunu belirtmekte, konunun tezeliden bir esasa bağlanması ya da bu yöntemi uygulayanların yararlanacağı bir «kılavuz» yayımlanmasını istemektedirler. Tüketim işlerinden sorumlu örgütler — Fransa'da Ekonomi ve Maliye Bakanlığının İç Ticaret ve Fiyatlar Genel Müdürlüğü gibi — bu kılavuzun çıkarılmasına dört elle sarılmış ve yetkili standard komisyonu çalışmalarına etkin olarak katılmışlardır.

Bu çalışmalar yalnızca AFNOR tarafından yürütülmemiştir. ISO/TC 73 «Tüketici Sorunları» komitesince de uluslararası planda ele alınmış ve 1971 yılında, bu konuda bir uluslararası belge hazırlanması kararlaştırılmıştır. Henüz bir metin üzerinde anlaşmaya ve iltimazla birlikte, ISO/TC 73, çabalarının sonuçlarını almak durumuna gelmiştir.

Fransa'da ise, standardlaştırma komisyonu, ince ve derin bir çalışma sonunda, üye ülkelerin görüş ve tepkilerinden yararlanan ISO çalışmalarını ×50—005 işaretli bir deneme standardı niteliğinde yayımlanmasının mümkün ve yararlı olduğuna karar vermiş ve uluslararası düzeyde sonuçlanmadığı halde yayımlanmıştır (elbette uluslararası duruma gelmeden önce gözden geçirilecektir).

Karşılaştırmalı deney güçlüklerle doludur. Gerçekten, malları çok ve karmaşık kriterlere çeşitli değer ve ağırlıklara göre sınıflandırmak, hatta bazan ölçüye vurmak bile güçtür. İşe girişmek için piyasadaki hazır malları gözönünde tutmalıdır. Bazı durumlarda, yeni çıkan malları ve yeni giderlere yol açan laboratuvar deney ücretlerini artışı gözönünde tutmak gerekir. Fakat, bu malların bir arada ele alınması için çalışmaya girilmezse, kullananların yararı ne olacaktır? Bu sınıflandırmanın sonucunda alıcılar bazı mallara yönelmeyeceğine göre, iyi veya kötü bir sınıflandırmanın üreticiler kadar tüketiciler bakımından da iyi ya da kötü sonuçlar vereceği de düşünül-

melidir. Böyle bir dizgeyi hafife almağa kimsenin hakkı yoktur.

Deneylerin sınırlı nünuneler ve bazan tek bir nünune üzerinde yapılması, orta bir tüketicinin alım-konulları ile alınıp değerlendirilmesi elbette bir felâkete yol açabilir.

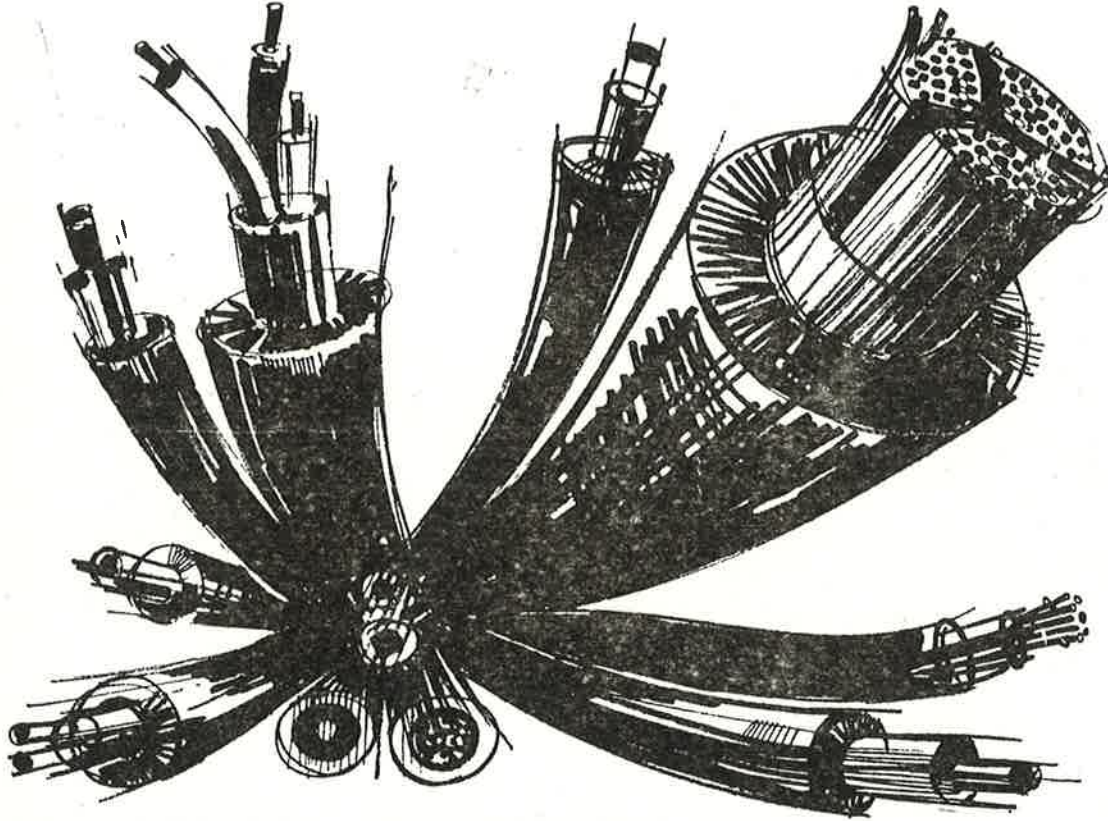
× 50—005 standardı, çeşitli hususlara cevap verebilecek yapıdadır: Mali karakterize için kriterlerin seçimi, bunların nesneliliği, ölçü-yöntemlerinin seçimi, elde edilen sonuçların tekrarlanabilirliği, niteliklerin değerlendirilmesinde esas alınan dengelilik vb. hususlar. Malların standardı ve özellikle «çalışma yeteneği» deneylerinin standard yöntemleri» standardları, deneyleri yapılacak özelliklerin seçiminde deney yöntemlerinde ve bunlarla ilgili ölçülerde, sonuçların ifadesinde ve sunulmasında önemli bir rol oynamaktadır.

× 50—005 standardı, deney işlemlerinin bağımsızlığı, laboratuvar seçimi, deney yapanlarla gerekli temasların niteliği ve sonuçların yayımlanması biçimi ile ilgili konuları da çözüme bağlamıştır. Yayın, yararlı zamanda, yani mal piyasada satılırken yapılmalıdır. Deney süreleri hesaba katılmalı, bu bir biçim koşulu olmamalıdır. Yayınlar anlaşılır olmalı ve esas alınan özellikleri yalın fakat tam olarak tasvir etmeli, başlıca deneyleri göstermeli, sonuçların durumunu ve bunların tüketici için değerini iyi belirtebilmelidir. Yayınlar satın alınan malın dağıtımı ve satış sonuçları hakkında da bilgi vermelidir. Ticarî reklâm konusunda da tamamlayıcı olmalıdır.

Standard, yalnızca bir kılavuz değil; aynı zamanda karşılaştırmalı deney örgütleri, üreticiler ve tüketiciler arasında da iyi ilişkilerin ileriye dönük «şart» ı olarak değerlendirilmelidir. Hiçkimse, karşılaştırmalı deney örgütlerine çok sert bir esası zorla kabul ettirmek gibi bir deli gömleği giymek durumuna düşmek istemez. Bunu düşünmüyoruz. Şerefe dayanan iyi bir uygulama ve bir görevin iyi yürütülmesi, iyilik yolunda olanların iradesini kötü yönde etkilemez. Bu, bir başarı aracı olarak düşünülmemelidir.

× 50 - 005 standardı, karşılaştırmalı deneyleri gerçekleştiren örgütler için bu başarının aracı olmalıdır. Bu, bugün, inanan üreticiler için bir kuşku kaynağı olmalıdır. Çeviren: M. UYGUNER

1000 Volt veya 15000 Volt? Türk Siemens protodur kabloları

1965 yılından beri Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ve uluslararası normlara uygun 1 ilâ 15 kV'luk yeraltı ve sualtı Protodur kabloları ve her cins Protodur izole iletkenler imâl etmekteyiz

Uzmanlarımız tesislerinizin teknik yönden kusursuz ve ekonomik olmasını teminen, her türlü yardım ve tavsiyelerde bulunmak üzere emirlerinizi beklemektedirler

Siemens'in Türkiye Umumi Mümessili Simko ile görüşünüz.

SIMKO
Ticaret ve Sanayi A.Ş.

İstanbul:
P. K. 64 Tophane
Telefon: 452090
Teleks : 290

Ankara:
P. K. 48 Yenişehir
Telefon: 182205
Teleks : 52

İzmir:
P. K. 481
Telefon: 38619
Teleks : 76

Adana:
Telefon: 2962
Teleks : 35

Gemi Halatları İçin Bir Standard Öneriliyor

ISO'nun Hazırladığı Taslak İlgili Çevrelere Sunuldu

Deniz araçlarında tonajlarına göre doğal lifli halat boyut ve sayısı uzun süre önce saptanmış spesifikasyonlara göre uygulanmaktadır. Halen el yapısı elyaftan mamul halatlar da deniz araçlarının bağlanma ve çekilmesinde geniş ölçüde kullanılmakta olduğundan, çeşitli halat tipleri arasında karşılıklı boyutlar saptanması hususunda uluslararası bir anlaşmanın sağlanması önem kazanıyor.

Buna paralel olarak, ISO uluslararası halat ve ip komitesi uzmanlarınca, durumu aydınlatıcı bir uluslararası standard tasarısı (ISO/DIS 3505) hazırlanmıştır. Sert elyafli halat yerine aynı yüke dayanabilecek el yapısı elyafli halat temini yeterli bir çözüm yolu değildir. Kabul edilebilir bir eşdeğerlik tablosunun geliştirilmesi için daha birçok etkenlerin hesaba alınması gerekiyordu. Göz önünde tutulması gereken başlıca hususlar aşağıda sıralanmıştır :

- Doğal elyafli halat yerine eşdeğer güçte el yapısı elyafli halat geçtiği takdirde, bu, çap bakımından çok daha küçük olacak ve enlemesine kesitinin küçüklüğü kullanılmasıyla dıştan aşınma, sürtünme, kesilme ve diğer hasar nedeniyle halatın dayanıklılığını büyük ölçüde azaltabilecektir.

- El yapısı elyafli halata göre yapılmamış bulunan güverte donanımında eskime ve kırılma oranı artar.

- Yükün sebep olduğu yüksek gerilim ve buna karşı koyan güç el yapısı elyafli halat kolları arasında içten sürtünme ve aşınmaya sebep olur.

- Bazı el yapısı elyafli halatlar sürtünme sonucu hasil olan ısının sebep olduğu erimeye karşı dayanıklı değildir.

- Poliamid halatların ıslanması ise güçte bir miktar kayba neden olur.

- Gün ışığına maruz kalan bütün tekstil elyafının gücü azalır.

- Halatın kopması halinde serbest kalan enerjinin sebep olduğu hızlı geri tepme personele zarar verebilir.

- Kullanılırken, bütün halatların enerji çekiminde bir düşme olur.

Örneğin, 96 mm çap ve 12 inç çevreli Kalite 1 Manila halatı 80 mm/10 inçlik Poliamid veya Polyester veya 88 mm/11 inçlik Polipropilen halata karşılıktır.

Henüz tasarı halinde bulunan ISO'nun gemi halatları ile ilgili standardı, teknik uzmanların, halat ve el yapısı elyaf imalatçıların, armatörlerin ve gemi sınıflama kuruluşlarının işbirliği ile hazırlanmıştır ve daha sonra ISO üyelerinin oylarına sunulacaktır.

Uluslararası Teknik Resim Dili

Teknik resim, mühendis, mimar ve diğer uzmanlar arasında uluslararası fakat çeşitli «lehçe»leriyle karışıklıklara neden olan bir dildir.

Ancak, ISO 3098/1 Uluslararası Standardı'nın yayımlanmasıyla, bütün belirsizlik ve yanlış anlaşılma tehlikelerinden arınmış uluslararası bir teknik resim dilinin kurulması yönünde önemli bir adım daha atılmış bulunmaktadır.

Bu yeni ISO Standardında, teknik resim ve ilgili dökümanlarında kullanılan, esas itibarıyla stensil yardımıyla yazılmakla beraber el yazısına da uygulanabilen harflerin özelliklerini belirtmektedir.

Teknik resimde kullanılan harflerin başlıca özelliklerini :

- okunaklılığı,
- birörnekliği,
- mikrofilm ve diğer fotoğrafik

reproduksiyona elverişliliği teşkil etmektedir.

Önemli olan nokta, harflerin en küçük bir karışıklığa yer bırakmayacak bir belirliliğe sahip olmasıdır.

Mikrofilm ve diğer fotoğrafik reproduksiyon işlemlerinde birbirine yakın olan çizgiler arasındaki mesafenin, harfler veya rakamlar arasındaki boşlukların çizgi kalınlığının en az iki katına eşit olması gerekir.

Bunlardan başka standardda ilgili ilkeleri tanımlayan örneklerle birlikte harf ve rakamların boyutları hakkında ayrıntılı bilgiler de verilmektedir.

Bu yeni standard, ISO'nun 10 numaralı Teknik Resim Komitesi tarafından geliştirilen onbirinci standard olup, diğer iki Uluslararası Standard da sıraya girmiş bulunmaktadır.

elektrige hayat veriyoruz

an-ka

Kalitede Güveneceğiniz Kablo

Büyük sorumlulukları vardır, kabloların. Elektrik enerjisi taşımaktan yana.

Günlük hayatın akışı, fabrikaların çalışması bu güçlü kablolarla gerçekleşir hep. An-Ka değişmeyen kalitesi, standartlarına uygunluğu ile kablo

konusunda güveneceğiniz isimdir.

Fabrika : Eski Edirne asfaltı
No : 34 Gaziosmanpaşa
Tel : 23 44 85

Büro : Okçumusa Cad.
Midilli Sokak No : 2

Bankalar Sarayı Kat 4
Tel : 44 73 07 - 49 01 37

2824 reklam moran

Moran : 381 - Sevk : 58

Standard — 102

Plâstik İzolâtörler

(Baştarafı 13. sayfada)

plâstik malzemeden yapılan izolâtörlerin, öncelikle mesnet izolâtörlerinin, yapımı, izolâtör yapımcılarının hemen aklına gelmiş ve oldukça önemli aşamalardan da geçilerek bugün, komşumuz sayılabilen, Yugoslavya'da bile bu alanda büyük ilerlemeler kaydedilmiş olduğunu görmekteyiz.

Plâstik materyalden yapılan yalıtkanlar arasında, elektrik tesisat boruları ve parçaları, kablo mesnet ve tutturucuları, özel ek kutuları, sigorta ve sayaç tabloları, elektrik giriş ve bağlama cihazlarının yalıtkan parçaları ve mesnet izolâtörleri gibi elektroteknikte kullanılan bir çok kısımlar bulunmaktadır. Bunlara bir örnek olmak üzere ek kutusu ve mesnet izolâtörleri ile bazı parçaları bu sütunlarda yer alan şekillerde gösterilmiştir.

Genellikle plâstik malzemeden ve bu meyanda sentetik bir reçine olan epoksi reçinesinden (epoxy resin) de yararlanarak yapılmakta olan bu cihaz ve izolâtörlerin 750 kg/cm² gerilme ile kırılmadıkları uzama ve esneme hızlarının da dakikada 120 - 200 mm. olduğu görülmektedir. Uygun boyutta yapılmış mesnet izolâtörlerinin, bir dakikada % 5 yükün değişmesi ile 1.000 kg.'a kadar dayandıkları ve bunların 24 saat su içerisinde bırakıldıklarında ağırlıklarının % 0.2 den çok artmadığı görülmektedir.

Türkiye'mizde Petro-Kimya tesislerinin oldukça önemli oranda plâstik madde ürettikleri de hesaba katılarak, bu endüstride sanayicimizin gecikmeden denemelere geçmeleri ve Dünyanın diğer ülkelerinden geride kalmamalarını tavsiye ederiz.

ELEKTRONİK SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ

(Baştarafı 9. sayfada)

elektrik sanayinin çeşitli sorunlarının yanısıra, standardlaştırma konusu da görüşülmüştür. Genellikle profesyonel elektronik cihazların ve televizyon, radyo v.b. dayanıklı tüketim malları standartları üzerinde durulmuş; TSE'nin bu dönemde iş programına aldığı elektronik konuları yeterli bulunarak, bunların zamanında gerçekleştirilmesi dileğinde bulunulmuştur.

Hazırlanacak elektronik standartlarının uygulanmalarının denetlenmesi üzerinde de görüşmeler yapılmış ve denetleme çalışmalarının yanısıra, standartlara uygunluğun aranması ve bu sistemin teşvik edilmesi konusunda da görüş birliğine varılmıştır.

YENİ YAYIMLANAN TÜRK STANDARLARI

(Baştarafı 5. sayfada)

No.	Standardın adı	Fiyatı (TL.)
TS 1289	Taneli Yığın Halindeki Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları, Sallantılı Olukları ve Boru - Oluklu Sallantılı Veya Karşılıklı Hareket Eden Dozerler	3
TS 1290	Çelik Şeritler (Sıcak Haddelenmiş)	4
TS 1291	Çelik Çubuklar, Boyutlar (Sıcak Haddelenmiş, Yuvarlak)	5
TS 1292	Metalik Malzemelerin Yüzey İşlemi, Alüminyum ve Alüminyum Alaşımlarının Anodik Kaplaması, Kaplamaların Sürekliliğinin Kontrolü, Bakır Sülfat Deneyi	2
TS 1293	Metalik Malzemelerin Yüzey İşlemi, Alüminyum ve Alüminyum Alaşımlarının Anodik Kaplaması (Anodik Oksidasyonu) Oksit Kaplamasının Ağırlığının Ölçülmesi (Gravimetrik Metod)	3
TS 1294	Alüminyum ve Alüminyum Alaşımları Perçinler ve Perçin Teli İçin Kesme Deneyi	3
TS 1295	Bakır ve Bakır Alaşımı, Yuvarlak Borularda Yasaltırma Deneyi	2
TS 1296	Kâğıt Genel Dosyalama Amaçları İçin Delikler ...	2
TS 1297	Sürekli Yayın Başlıklarında Cinsil Adlarının Kısaltılmaları	16
TS 1316	Sanayide Kullanılan Borik Asit Boroksit ve Disodyum Tetra Boratlar - Çinko Dibenzen Diyokarbonat Fotometrik Metod İle Bakır Miktarı Tayini	3
TS 1317	Sanayide Kullanılan Ham Sodyum Borat, Volumetrik Metodla Sodyum Oksit ve Bor Oksit Miktarı Tayini	2
TS 1318	Sanayide Kullanılan Ham Sodyum Borat - 900°C da Kızdırma Kaybı Tayini	2
TS 1319	Sanayide Kullanılan Sodyum ve Potasyum Silikatlar - Dinamik Vizkozite Tayini	2
TS 1320	Biçimlenebilen Alüminyum ve Alüminyum Alaşımlarının Nümuneye ve Deney Parçalarının Seçilmesi ...	4
TS 1321	Hafif Metal ve Alaşımlarına Uygulanan İşlemlerin Kısa Gösterilişi	2
TS 1322	Metalik Malzemelerin Yüzey İşlemi, Alüminyum ve Alüminyum Alaşımlarının Anodik Kaplaması (Anodik Oksidasyonu) Oksit Kaplama Kalınlığının Ölçülmesi, Işık (Kesit) Mikroskopuyla Tahrik Etmeden Ölçme	2
TS 1338	Alüminyum Elde Edilmesinde Kullanılan Oksit - Atomik Absorpsiyon Metodu İle Kalsiyum Miktarı Tayini	4
TS 1339	Alüminyum Elde Edilmesinde Kullanılan Alüminyum Oksit - Naftalhidroksomik Asit Kullanılarak Spektrofotometrik Metodla Kalsiyum Miktarı Tayini	3
TS 1340	Alüminyum Elde Edilmesinde Kullanılan Alüminyum Oksit - Atomik Absorpsiyon Metodu İle Çinko Miktarı Tayini	4
TS 1341	Alüminyum Elde Edilmesinde Kullanılan Alüminyum Oksit - Pan Fotometrik Metodu İle Çinko Tayini	3
TS 1342	Sanayide Kullanılan Potasyum Klorür - Alev Emisyonu Fotometrik Metodu İle Potasyum Miktarı Tayini	4
AS 1343	Sanayide Kullanılan Borik Asit Fotometrik Metodu İle Mangan Miktarı Tayini	2
TS 1364	Zincir Bağlantı Halkaları (Yüksek Dayanımlı Çelikten)	5
TS 1365	Parça Yüklere Ait Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları - Gezici Band Konveyörlerle (Yelken Bezi, Lâstik Plâstik v.b.) İlgili Emniyet Kuralları	3
TS 1366	Yığın Halindeki Taneli Maddelerin Sürekli Mekanik Taşıma Ekipmanları Gezici Band Konveyörlerle İlgili Emniyet Kuralları	3

20 yıldır kablo yapıyor KAVEL

Evlerde kullanılan tesisat kablosundan, yüksek gerilim yeraltı kablosuna kadar.

Bir de emaye bobin teli var KAVEL'in bu 20 yıl içinde yaptıkları arasında.

Kaliteli elektrik cihazlarında özellikle tercih edilen emaye bobin teli.

KAVEL, kabloda güvenilir bir isim olmak için uğraşiyor, didiniyor tam 20 yıldır.

Müşterilerimize baktığımızda anlıyoruz bu güvenin varlığını. Hepsi de, yaptıklarıyla başkalarına güven veren kuruluşlar.

Bundan sonraki 20 yıllarda da uğraşıp didinecek KAVEL, yarattığı bu güveni sürdürmek için.

KABLO VE ELEKTRİK MALZEMESİ A.Ş.
İSTİNYE, İSTANBUL Tel: 63 34 00

SUMMARY OF CONTENTS

«HOW HAPPY I AM TO BE A TURK» P. 3

The month of July was flooded with important events as far as the Turkish Standards Institution is concerned in that it was visited by a UN party concerned with the packaging laboratory, the Secretary General of the International Chamber of Commerce, the Chief of ARGE of the Turkish General Staff, and the NATO Standardization Committee meeting.

The foregoing visits were of such an important nature that each of them might be taken as an individual item for the editorial. Due to the successful landing effected for peaceful purposes to Cyprus by the Turkish Armed Forces towards the end of the month the editorial has been devoted to this significant operation initiated by the Turkish Army though STANDARD is a technical nature of periodical.

While proceeding with this editorial the Turkish Armed Forces have achieved the predetermined objectives on the island and the Turkish Delegation as headed by the Foreign Secretary is on its way to Geneva for the peace conference.

This swift military operation that has been accomplished for the sake of peace by Turks is being approved and cheered by the world public opinion in the person of the President, Premier, Chief of General Staff and through the Parliament and the Government. The superior level that the Turkish Armed Forces have attained in training, discipline and action caused the worldwide admiration.

Re-creation of the Turkish nation under the leadership of Atatürk the Great half a century ago had resulted in its recognition internationally as a democratic and sovereign state following the peace conference held in Lausanne, Switzerland. As was initiated by Atatürk the Turkish policy and slogan have always been «Peace at home and peace in the world».

Also one of the Turkish proverbs advising «To be ready for war if the peace is desirable» is still fresh in the Turkish memory. Thanks to this philosophy that Turkey could have been the protector of peace.

If this army has initiated an action in the east of the Mediterranean in July, it is because of protecting the democratic peace that could not have been achieved by the others. This is the reason why the world public opinion backed up the Turkish Nation, its Administrators and the Army.

Let us conclude the article by expressing our respect to the Turkish Martyrs who have lost their lives for a divine purpose and repeating what Atatürk had said:

«HOW HAPPY I AM TO BE A TURK»

EFFORTS ARE BEING MADE FOR REALIZATION OF THE TSE PACKAGING LABORATORY P. 5

As may be remembered, during construction of the TSE facilities installation of a Packaging Laboratory in order to carry out the research work required for preparation of standards for wood, plastic, metal, and cartons to be used for packaging of fresh fruits and vegetables, containers for preservation of food, plastic bottles etc. And for their test and inspection for export and domestic use had been considered, but this project could not have been realized due to lack of funds needed for purchase of necessary machines and equipment.

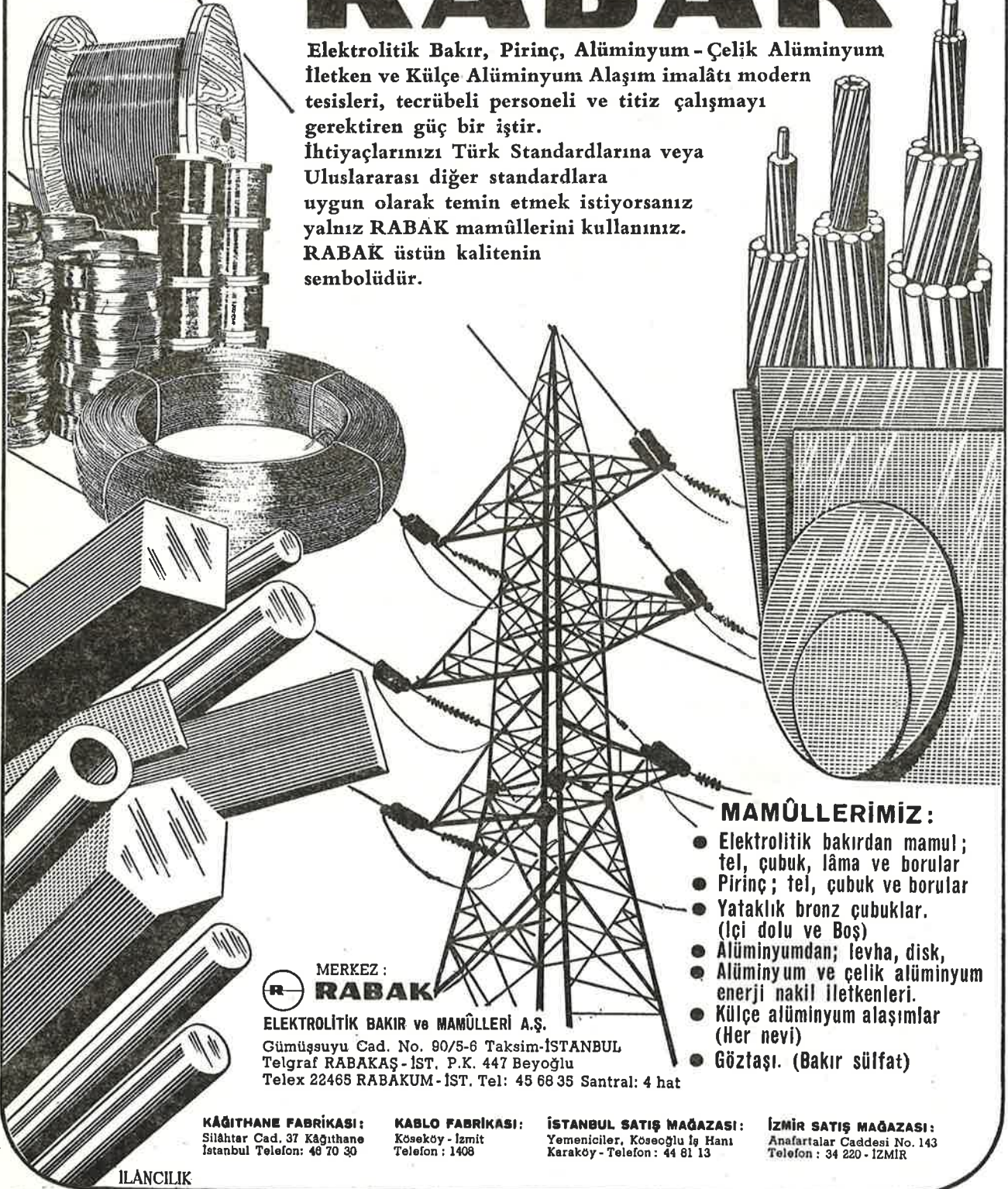
The readers will still remember that the project that had been developed eight years ago by the experts from the OECD technical aid program could not have been materialized due to the same financial reasons, though the project was approved by the State Planning Organization with number one priority.

Following the later attempts made for obtaining of foreign aid through the Turkish Ministry of Foreign Affairs in cooperation with the State Planning Organization, a group of experts to include Said Talaat and Claude Cellich from the Geneva Office of UNCTAD, Victor Segesvary of the Project Directors (UNCTAD) in Algeria, Michael Geoghegan from UNDP in New York, together with UN Ankara deputy representative Hiroshi Hori, and Ankara UNDP Program Manager Önder Yücer

ELEKTROLİTİK BAKIR ve ALÜMİNYUM MAMÜLLERİ İMALİNDE TEK İSİM **RABAK**

Elektrolitik Bakır, Pirinç, Alüminyum - Çelik Alüminyum İletken ve Külçe Alüminyum Alaşım imalâtı modern tesisleri, tecrübeli personeli ve titiz çalışmayı gerektiren güç bir iştir. İhtiyaçlarınızı Türk Standardlarına veya Uluslararası diğer standartlara uygun olarak temin etmek istiyorsanız yalnız RABAK mamüllerini kullanınız. RABAK üstün kalitenin sembolüdür.

MAMÜLLERİMİZ:

- Elektrolitik bakırdan mamul; tel, çubuk, lâma ve borular
- Pirinç; tel, çubuk ve borular
- Yataklık bronz çubuklar. (İçi dolu ve Boş)
- Alüminyumdan; levha, disk,
- Alüminyum ve çelik alüminyum enerji nakil iletkenleri.
- Külçe alüminyum alaşımlar (Her nevi)
- Göztaşı. (Bakır sülfat)

MERKEZ :
RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR ve MAMÜLLERİ A.Ş.
Gümüşsuyu Cad. No. 90/5-6 Taksim-İSTANBUL
Telgraf RABAKAŞ - İST. P.K. 447 Beyoğlu
Telex 22465 RABAKUM - İST. Tel: 45 68 35 Santral: 4 hat

KÂĞITHANE FABRİKASI:
Silâhtar Cad. 37 Kâğıthane
İstanbul Telefon: 46 70 30

KABLO FABRİKASI:
Köseköy - İzmit
Telefon: 1408

İSTANBUL SATIŞ MAĞAZASI:
Yeniciler, Köseoğlu İş Hanı
Karaköy - Telefon: 44 81 13

İZMİR SATIŞ MAĞAZASI:
Anafartalar Caddesi No. 143
Telefon: 34 220 - İZMİR

ILANCILIK

have just recently visited TSE as was invited by the UN Ankara representative.

President Faruk A. Sünter, who received the visitors in his office where General Secretary Velid İsfendiyar and other TSE officials were also present, briefed them about the TSE Packaging Laboratory Project.

Following the tour of the TSE facilities the members of the visiting party expressed their disappointment as to delay of the project for such a long period of time.

NEW TURKISH STANDARDS P. 7

The TSE Technical Council adopted 16 new Turkish Standards, as well as the revised text of an existing standard at a meeting held in July.

In this page, the titles of these standards are given.

CHIEF, RESEARCH - DEVELOPMENT SECTION VISITS TSE P. 7

Brigadier General Vecihi Ataklı, Chief, Research - Development and Technical Services, Ministry of National Defence, visited TSE on 18 July 1974, as accompanied by Colonel Hilmi İsmailoğlu, Senior Military Engineer, and Colonel Nuri Ural,

The visitors who were met by and had luncheon with the TSE Secretary General and other officials were shown the TSE facilities and given information about the activities thereof.

Before their departure, Brigadier General Ataklı, Head of the visiting party, expressed his positive impressions of TSE by laying emphasis on promotion of existing cooperation between his Department and TSE.

ICC SECRETARY GENERAL VISITS TSE P. 9

Mr. Carl-Henrik Winqwist, Secretary General of the International Chamber of Commerce, who was in Ankara as invited by the Union of Chambers of Commerce, Industry and Commodity Exchanges of Turkey, visited on 2 July 1974 the Turkish Standards Institution which is the Turkish National Committee member of ICC.

As in known there exists a close relation between ICC and ISO in that ISO is the organization preparing technical standards while ICC is a kind of business organization implementing these standards for promotion of international trade.

During his visit Mr. Winqwist was rather interested in the TSE laboratories and Foreign Relations Department and discussed with President Sünter, who is one of the Past Presidents of ISO, about promotion ICC-ISO relations.

HEADS OF TSE PREPARATORY GROUPS MEET P. 9

As had been referred to in the last edition of STANDARD the second meeting comprising the

heads of the TSE Preparatory Groups was held in the TSE Headquarters on 10 July 1974 and the preparations completed as scheduled in the former meeting were reviewed.

During the former meeting the questions as to which organizations to be cooperated with in respect to technical experts and other possibilities for realization of various standards work required by the 1974 work program were discussed and the measures to be taken agreed upon.

The TSE Board of Governors which was also present in the meeting will review the situation in the light of information rendered by the respective heads of preparatory groups and make attempts for the necessary cooperation with the concerned organizations.

MEETING HELD ON DEVELOPMENT OF ELECTRONIC INDUSTRY P. 9

The Ministry of Industry and Technology arranged a meeting on 12 July 1974 for discussion of matters relevant to development of electronic industry included in the 1974 work program of the third 5-year Development Plan. During the meeting which was also participated by the concerned TSE officials as observers, in addition to several questions relevant to electronic industry, the question of standardization was also taken up and inspection of imple-

yangın
söndürme
araçları

- imalât • satış •
- iç • dış ticaret •

karaköy tünel cad.38 kut han istanbul
telefon : 44 0916 - 49 5789

Ajans - 70/70 (107)

ÇBS SUPERLAC sarmış dört bir yanını

Tabiatın bütün dış etkenleri
vız geliyor ona. ÇBS Superlac
sayesinde güzelliğinden,
sağlamlığından emin.
O memnun, sahibi memnun.
Yıllarca sürecek bir mutluluk bu.

ÇBS SUPERLAC
HARİCİ BOYA

ÇBS BOYA-KİMYA SANAYİİ ve TİCARETİ A.Ş.
Karaköy, Kardeşim Sok. 44/3 İstanbul | Tel: 49 67 10

İLANCIK . C

Standard — 105

mentation of standards to be drawn up for electronics, seeking for compliance with relevant standards and stipulation of this system were agreed upon.

STANDARD FOR RULES FOR AIR SEASONING OF SAWN TIMBER

P. 15

Dr. Rahmi Toker, Senior Forestry Engineer, due to advantages and large scale application of air seasoning of sawn timber draws the attention of those involved in this business to TS 1350 «Rules for Storage of Roundwood and Timber» drawn up during the activity term 1972 - 1973 and TS 1502 «Rules for Air Seasoning of Sawn Timber» drawn up during the activity term 1973 - 1974» for application of seasoning procedures properly. He also refers to TS 697 «Hardwood Lumber (Terms, Definitions, and Methods of Measurement)» and TS 1485 «Coniferous Sawn Timber (Terms, Definitions and Methods of Measurement)» for a number of definitions covering climatic conditions, dampness etc.

STANDARD FOR TOMATO PASTE

P. 17

Arıçtan Tönük, Senior Agricultural Engineer, states the rate of tomato production and consumption is quite high as compared to other fresh fruits and vegetables because of its nice flower and richness of vitamine C. Production of tomato paste, he adds, makes its usage possible throughout the year. Presently 35 to 40 thousand tons of tomato paste is produced in Turkey while the worldwide production is nearly 600.000 tons per year. Since fresh tomato cannot be stored for a lengthy period, wastage can be avoided by producing of tomato paste, preparation and preservation of which also need special care and technique. The draft standard for tomato paste that had been submitted to the TSE Technical Council was finalized on 29 January 1974 under international classification number UDK 664.8

STANDARD FOR RULE

P. 19

«Rule» is a series of conditions.

In order to be able to attain a specific result either legally or by usual practice, it is essential to follow certain «rules» that are acknowledged by the public. To behave otherwise is disapproved by the community, considered to be illegal, or rejected.

For marriage of a young couple mutual love is essential but not enough, in that, there are certain formalities to be fulfilled for a marriage to be legitimate. Why? Because it is the «Rule».

Regardless of his intelligence and capabilities, a man employed with the Government is paid in accordance with the grade in the pay scale that fits his level of education because of the «Rules» in practice.

Conforming to a series of conditions that have become traditional as a result of repeated practice by the community is called behavior according to the «Rules».

All of these conditions are a kind of standard for behavior and if they are obeyed the result is acceptable and, if not, unacceptable.

There is a need for similarity and uniformity of procedures affecting the human life that can be defined as the standard for conditions.

As long as the existing standard for conditions is complied with by individuals, their attitude is approved, otherwise opposed and disapproved by the community. Therefore, in order not to cause the disapproval of the community that he belonged to, an individual has to behave very precauciously.

Even in dressing, one has to consider the possible reactions of community. For example, a woman can wear slacks (though look like trousers), but a man wearing skirts cannot be tolerated; one has to keep to the right while driving; if a tenant does pay the rent regularly, in stead of threatening the tenant one has to go through certain legal procedures.

**TÜRK STANDARLARI
ENSTİTÜSÜ ADINA**
SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : I. TANER BERKÜN

BASILDIGI YER : Türkiye Ticaret Odaları,
Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD - ANKARA
ELEFON : 17 19 31 - 18 72 40/69
POSTA KUTUSU : 73. Bakanlıklar - ANKARA

İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL
----------------------	----------------------	----------------------

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlave renk başına 250 lira fark alınır

ABONE ŞARTLARI

ADI POSTA		UÇAK POSTASI	
Yıllık	12 Lira	Abone bedeline	
6 aylık	6 Lira	uçak postası	
Sayı	1 Lira	ücreti ilave	
		edilir	

Yazılar, Derginin ve yazarın adı anılarak aktarılabilir.

İZOLE EDİCİ BONGCUK

ODAK AJANS

REZİSTANSLI GİHAZLAR İÇİN

YURDUMUZDA İMÂL EDİYORUZ..

KER 220 ve DIN 40685'e göre STEATİT'ten yapılan İzole edici boncuklarımızı, bayilerimizden ve Elektrik malzemesi satan mağazalardan kolaylıkla temin edebilirsiniz. LÜTFEN KATALOG İSTEYİNİZ

KALEPORSELEN
elektroteknik sanayi a.ş.
TS50 Kapsamına giren malzemelerde

garanti belgesini
haizdir.

Halkalı asfaltı No:170 - Safraköy - İSTANBUL tel: 737672 - 737379 - 496250 den 9

KP1